

برنج
نامہ

نشریہ انجمن
واردکنندگان برنج ایران

زمستان ۱۴۰۲ - شماره ۰۳

هر آنچه شرط بلاغ است
با سیاست گذاران بازار گفتیم

زنگ خطر در بازار برنج!

14.000

● نامین کسر برنج
● کمک به امنیت غذایی
● تنظیم بازار برنج

انجمن واردکنندگان برنج ایران

برنج

زیر نظر شورای سردبیری

اعضای تحریریه: مرتضی پیچکا، وحید عظیم نیا، امین محمودی

مسئول هماهنگی: سعید سلمانی

ویرایش متن: فاطمه دولت آبادی

گرافیک و صفحه آرایی: فاطمه قنائی

تلفکس:

۲۶۴۱۲۱۷۳-۰۲۱

شماره تماس:

۲۶۴۱۲۱۴۰-۰۲۱

۲۶۴۱۲۱۶۶-۰۲۱

پست الکترونیک:

info@iria.org.ir

آدرس:

تهران - میرداماد - خیابان استاد عبدالله انوار (شنگرف سابق)

کوچه یکم شرقی - پلاک ۲۴ - واحد ۲ (مسیریابی)

برنج
نامه

نشریه انجمن

واردکنندگان برنج ایران

زمستان ۱۴۰۲ شماره ۰۳

حال بازار برنج خوب نیست

حمیدرضا اسکندری
نایب رئیس انجمن برنج ایران

تامین امنیت غذایی و جبران کسری بازار برنج به عنوان دو رسالت اصلی انجمن واردکنندگان برنج ایران طی سال های گذشته تلقی شده و این تشکل همواره در تلاش بوده تا با همکاری و تعامل صادقانه اعضا این اهداف را محقق سازد. اما شرایط ویژه سال ۱۴۰۲ و مشخصاً محدودیت واردات در شش ماهه دوم موجب آن شد که واردکنندگان بر خلاف سیاق سال های گذشته، نتوانند به وظیفه و تعهد خود در این حوزه عمل کنند. ماحصل این محدودیت اما اکنون در بازار برنج رخ نشان داده و آنچه از این پس از عهده تامین کنندگان بر می آید، هشدار و ابراز نگرانی از نشانه های نامبارکی است که در بازار عیان شده و صدای زنگ خطری که به وضوح شنیده می شود.

این نشانه ها در حالی پدیدار شده که ماه مبارک رمضان و ایام عید نوروز در پیش است و در این مقاطع همواره بیشترین نیاز به برنج در بازار شکل می گیرد و همه اقشار جامعه نیازمند تامین این کالای اساسی مهم در سفره خویش هستند. از این گذشته فاصله کوتاهی تا ماه های عزاداری محرم و صفر که میزان استفاده از برنج ایرانی و خارجی به بیشترین مقدار در طول سال می رسد، باقی مانده و این در حالی است که اعضاء انجمن امکان تامین برنج و کمک به تامین کسری را از دست داده اند.

بررسی های میدانی حکایت از آن دارد که کاهش قدرت خرید مردم تا آنجا پیش رفته که اغلب آنها متقاضی برنج در بسته های کمتر از پنج کیلوگرم در فروشگاه های زنجیره ای شده اند و در سوی دیگر قیمت برنج ایرانی از روزهای نخست این فصل تا به امروز نیز رشد حدود ۳۰ درصدی را تجربه کرده و این روند در حال افزایش است در چنین شرایطی که قدرت خرید، کمیت و کیفیت تقاضا را تحت تاثیر قرار داده، برنج باقیمت متعادل خارجی می تواند نیاز اقشار کم در آمد و دهک های کم برخوردار درآمدی را تامین کند و محدودیت واردات با اتکا به اندوخته ماه های گذشته در این مقاطع پرمصرف، راه حل منطقی و موثری به نظر نمی رسد.

اکنون توصیه دلسوزانه برای جلوگیری از بروز التهایی که در کمین بازار برنج نشست، بازنگری در برخی سیاست های انقباضی است که در صورت تداوم، به افزایش قیمت و کمبود این کالاهای اساسی و در پی آن تورم سبب غذایی عمده خانوارهای ایرانی منتهی خواهد شد. از این رو، درخواست انجمن واردکنندگان برنج ایران که در طول سال های گذشته دوشادوش دولت در تامین نیازهای بازار نقش ایفا کرده و در عین حال کشاورزان و تولیدکنندگان داخلی را نیز مورد حمایت قرار داده، تجدید نظر در اعمال محدودیت و ممنوعیت در این مقطع زمانی می باشد.

فهرست

۴	؟؟؟؟؟
۹	؟؟؟؟؟

واردکنندگان برنج سال سختی را سپری کردند

هدف و خواسته ما آرامش و ثبات بازار است

مضاعف و حتی از بین رفتن بخشی از بار وارد شده می شود که با این مشکلات هم روبرو بودیم و در نهایت وعده شروع ثبت سفارش پس از فصل ممنوعیت که عملاً به صورت محدود شروع شد و در دو ماه پایانی سال به شکل کامل بسته شده است آن هم در شرایطی که با فرا رسیدن ایام عید و ماه رمضان مصادف هستیم. ما به صورت شبانه روزی به دنبال حل این موضوعات بودیم اما در نهایت تصمیم سازی کلان به شکل دیگری دنبال شد و متأسفانه شرایط ویژه واردکنندگان در این سال مورد توجه قرار نگرفت.

با وجود پیش بینی ها در خصوص افزایش قیمت برنج برخی از مسئولین وزارت جهاد وعده می دهند که قیمت ها در بازار کنترل می شود، شما چه تحلیلی دارید؟

آرزو و خواسته همه ما این است که قیمت ها ثابت بماند، علاوه بر اینکه افزایش نیافتن قیمت به سود مردم است از نگاه فعالان این حوزه و واردکننده یا تولید کننده هم بهترین اتفاق این است که قیمت افزایش پیدا نکند تا مردم امکان خرید داشته باشند و بازار دچار رکود نشود. اما حقیقت این است که نقش ما همواره تامین کسری بازار و امنیت غذایی بوده اما زمانی که وارد کننده اجازه واردات نداشته باشد این کسری چگونه تامین می شود؟ گفته می شود اندوخته کافی برای کنترل بازار داریم که امیدوارم اینطور باشد اما در حال حاضر علاوه بر ماه مبارک رمضان و عید نوروز که موجب افزایش مصرف برنج می شود ماه های عزاداری و مراسم محرم و صفر هم در پیش داریم. ما با پیگیری ها و ارسال نامه به وزارت جهاد کشاورزی خواستار بازگشایی سامانه جهت ثبت سفارش بودیم ولی

آقای اخوان مسئله ثبت سفارش و امکان واردات پس از فصل ممنوعیت در سال ۱۴۰۲ طبق روال هر ساله اجرایی نشد، فکر می کنید این روند چه تاثیری در بازار داشته و چه زیان هایی به واردکنندگان وارد کرده است؟

آنچه مسلم است طبق روال همیشگی حتی به میزان محدود بعد از فصل ممنوعیت واردات، مجوز ثبت سفارش صادر می شد و عملاً این امکان برای شرکت های واردکننده وجود داشت اما در سال ۱۴۰۲ در این بخش دچار مشکل جدی بودیم و متأسفانه بعضی فشارهای سیاسی خصوصاً قبل از انتخابات مجلس و مسائل نادرستی که مطرح می شد در این رویکرد تاثیرگذار بود. واردکنندگان در این سال با سه بحران جدی مواجه بودند.

اول عدم دریافت ارز واردات سال گذشته یا ماه های ابتدایی سال جاری که وعده داده شده بود اما با گذشت چندین ماه برخی از همکاران موفق به دریافت ارز نشدند و برای برخی هم با تاخیر فراوان این اتفاق افتاد و خسارت زیادی دیدند. همه واردکنندگان برنج را وارد کردند، به فروش رساندند و ماه ها بعد سرمایه خودشان را توانستند دریافت کنند.

مسئله بعدی ترخیص بود که ماه ها در این حوزه هم دچار مشکل بودیم در حالی که عدم ترخیص موجب وارد شدن خسارت

سال پرچالش ۱۴۰۲ با مشکلات متعدد اقتصادی و خصوصا بحران های ارزی در حوزه برنج به پایان رسید اما مشکلات دوجانبه آن برای واردکننده و مصرف کننده همچنان پابرجاست. رویکرد تعاملی انجمن واردکنندگان برنج با دولت و دستگاههای مسئول در حوزه واردات همچون روند سال های گذشته در این سال نیز ادامه داشت اما مشکلات تامین ارز و اعمال فشار بر تصمیم سازی ها موجب شد به بخش زیادی از وعده های داده شده در این بخش عمل نشود که پیامد آن تهدید سرمایه واردکنندگان و وارد آمدن خسارات و زیان های فراوان به بسیاری از شرکت های وارد کننده بود. وضعیت نامناسب و التهاب در بازار برنج حاصل برخی تصمیمات غیر کارشناسی و خلق الساعه در همین ماه ها خصوصا نیمه دوم سال بود اما باید دید این روند در سال ۱۴۰۳ نیز استمرار خواهد داشت؟ با این وجود کریم اخوان رئیس انجمن واردکنندگان برنج امیدوار است در سال جدید ضمن کاهش التهاب بازار شاهد بهبود شرایط و اجرای وعده های دستگاههای مسئول در حوزه واردات و کنترل بازار باشیم.

و مشکلات متعددی داشتیم. من امیدوارم این روند دیگر برای واردکنندگان و بازار برنج ادامه نداشته باشد.

چه چشم اندازی برای وضعیت بازار برنج در سال آینده دارید؟

هدف و خواسته ما آرامش و ثبات در بازار است، نه واردات بیش از حد، نه توقف مطلق واردات. تضعیف واردکننده موجب می شود در مقاطع حساس نتوانیم به کشور در مسیر کنترل بازار کمک کنیم. ما در همه این سال ها همراه و در کنار دولت و وزارت جهاد کشاورزی بودیم. تابع و حامی سیاست های کلان و تصمیمات کارشناسی بودیم اما نظرات ما هم شنیده می شد. متأسفانه به بخشی از وعده ها در سال ۱۴۰۲ عمل نشد و این مسئله موجب گلایه و نارضایتی همه واردکنندگان حوزه برنج است. امیدواریم در سال جدید به وعده ها عمل شود و دچار نتوانند برنامه ریزی مناسب روی امور داشته باشند. وقتی گفته می شود در این مقطع از سال واردات متوقف و در مقطع دیگری عملیاتی می شود واردکننده روی همان مقطع برنامه ریزی می شود. وقتی تصویب و اعلام می شود که به این میزان ارز تخصیص خواهد یافت وارد کننده بر مبنای همین تخصیص ثبت سفارش و واردات خودش را انجام می دهد. تنها خواسته ما این است به وعده ای که داده می شود عمل کنند، سرمایه وارد کننده دچار چالش و تهدید نشود و طبق برنامه زمان بندی و مصوبات قانونی بتوانیم برنامه ریزی مناسبی داشته باشیم. انجمن واردکنندگان در همین راستا از حقوق اعضای خودش حمایت می کند و بدون توجه به حاشیه سازی ها تلاش می کنیم وظیفه ذاتی خودمان را به درستی عملی کنیم.

هنوز زمان دقیقی برای بازگشایی سامانه اعلام نشده است. امسال نصف مقدار سال قبل واردات برنج صورت گرفته و در حال حاضر نیاز به واردات برنج وجود دارد. با توجه به اینکه در مقطع کنونی اجازه ی واردات داده نشده، شاهد افزایش حدود ۲۵ تا ۳۰ درصدی قیمت برنج ایرانی هستیم و پیش بینی می شود با توجه به اینکه در نیمه جنوبی کشور عموماً از برنج محلی منطقه خودشان یا برنج خارجی استفاده می کنند شاهد مشکلاتی از جمله کسری برنج در بازار خواهیم بود. شاهد بودیم که واردکنندگان حتی در این سال به کمک کشاورزان داخلی آمدند و با خرید برنج ایرانی نشان دادند که به دنبال کنترل بازار و تامین برنج مورد نیاز مصرف کننده هستند و نتیجه این حضور خروج بازار برنج داخلی از رکود بود.

فکر می کنید در صورت صدور مجوز، امکان کنترل قیمت ها و تامین برنج مورد نیاز بازار وجود دارد؟

تولید داخلی برنج، امسال با توجه به رقم اعلامی وزارت جهاد کشاورزی، ۲ میلیون و ۳۰۰ هزار تن بوده است، حدود ۹۰۰ هزار تن هم برنج وارد کشور شده است؛ در حالی که نیاز کشور ۳ میلیون و ۵۰۰ هزار تن است. از زمان ثبت سفارش برنج تا ورود آن به کشور و دریافت محموله ها تقریباً یک ماه زمان می برد. از سویی اعتبار بسیاری از تجار و واردکنندگان ما هم آسیب دیده است. فروشنده پاکستانی و هندی می بیند که وجه خودش را به موقع دریافت نکرده، ماه ها در پرداخت تاخیر داشتیم پس می رود به سراغ خریداری از سایر کشورهای جهان. مجبور نیستند که بار خودشان را فقط به بازار ایران بفروشند. مشتریان متعدد آسیایی، اروپایی و آفریقایی دارند آن هم با این وضعیت و شرایط ملتهب بازار جهانی برنج. آنچه مسلم است در این سال شرایط بسیار سخت

بررسی عملکرد انجمن واردکنندگان در سال ۱۴۰۲ در گفت و گو با دبیر انجمن:

با تمام توان از حقوق اعضا دفاع می کنیم

رابطه مستحکم با جهاد

یکی از مهم ترین نهاد های مرتبط با فعالیت های حوزه انجمن واردکنندگان برنج، وزارت جهاد کشاورزی است و ارتباط دو سویه انجمن و جهاد می تواند حداقل بخش قابل توجهی از مشکلات موجود در این بخش را مرتفع سازد. دبیر انجمن واردکنندگان در مورد ارتباط این نهاد با وزارت جهاد کشاورزی در سالی که گذشت گفت: در سال ۱۴۰۲ جلسات متعددی با معاونت های مختلف وزارت جهاد کشاورزی برگزار شد که از بین آنها می توان به جلسه با حوزه معاونت وزارت جهاد کشاورزی در خصوص لغو دوره ممنوعیت واردات و طرح مسأله ممنوعیت واردات برنج تایلندی، جلسه با حوزه بازرگانی داخلی کالاهای کشاورزی وزارت جهاد، همچنین جلسه با معاون وزیر جهاد کشاورزی در خصوص قیمت های دستوری قبل از سال جدید، جلسه دبیر انجمن با قائم مقام وزیر جهاد کشاورزی در خصوص احتمال بحران در روند واردات و توزیع در بازار برنج های وارداتی، جلسه پیرامون طرح مشکلات واردات برنج و بررسی نحوه ثبت سفارش و بررسی حل مشکلات ثبت سفارش اعضاء انجمن، جلسه هیئت مدیره انجمن با حوزه خدمات بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی پیرامون مشکلات مربوط به ثبت سفارش برنج هندی و طرح لغو ممنوعیت واردات برنج از کشور هندوستان اشاره کرد.

در این جلسات تلاش کردیم دغدغه ها و مشکلات اعضای انجمن را با مسئولین امر در میان بگذاریم تا با اتخاذ تدابیر و تصمیمات کارشناسانه به آرامش بازار برنج کمک شود.

مذاکره با مسئولین اتاق بازرگانی و گمرک

دبیر انجمن واردکنندگان در ادامه و در خصوص جلسات برگزار شده با اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران اظهار داشت: انجمن واردکنندگان تنها انجمن مرتبط با حوزه واردات و بازار برنج تحت نظر اتاق بازرگانی است و همواره تعامل نزدیکی با اتاق در حوزه فعالیت خودش داشته است. در همین راستا نشست های بسیار خوبی در این موارد با مسئولین اتاق داشتیم از جمله در مورد پیگیری طرح شکایت علیه فعالیت غیر قانونی با نام تشکل انجمن واردکنندگان. در مورد مشکلات جاری انجمن نیز چندین جلسه با مدیران این نهاد برگزار نمودیم و خواسته های خودمان و انتظارات اعضا را بیان کردیم.

شیرقاضی در ادامه افزود: یکی از مهم ترین ارگان های درگیر در بحث واردات برنج، گمرک است که مدیران انجمن برای حل مشکلاتی همچون دفاع از لیست ارسالی به وزارت جهاد کشاورزی جهت TSC پانل گمرک، جمع آوری و فروش اموال تملیکی در محل انجمن و همچنین ترخیص محموله هایی که ده درصد آنها در گمرک باقی مانده است چندین نشست با مدیران این سازمان داشته اند. در برخی موارد نیز اینگونه جلسات نتایج بسیار خوبی داشته و گشایشی حاصل شد اما مسلماً باید این روند ادامه داشته باشد و ارتباطات دو جانبه حفظ و حتی تقویت شود

تلاش هایی که به مجلس هم کشیده شد

دبیر انجمن واردکنندگان برگزاری نشست و جلسات با نمایندگان خانه ملت را نیز از جمله اقدامات انجمن دانست و در این خصوص

در سالی که گذشت واردات برنج یکی از چالش برانگیزترین دوره های خود را تجربه کرد و واردکنندگان روزها و شرایط سختی را تجربه کردند. موضوع ممنوعیت واردات که به دلیل افزایش تولید برنج داخلی رخ داد از یک سو و عدم تخصیص ارز به تجار و اعلام معیارهای پیچیده و سختگیرانه برای ثبت سفارش از سوی دیگر موجب شد این حوزه با مشکلات و موانع زیادی دست و پنجه نرم کند. در این بین انجمن واردکنندگان برنج با برگزاری جلسات مختلف، دیدارها و مذاکرات همچنین رایزنی های فراوان به دنبال کاست از موانع موجود و انتقال دیدگاهها، نظرات و مطالبات اعضا به مسئولان امر بود. به منظور بررسی گزارش عملکرد انجمن واردکنندگان برنج ایران در با مجتبی شیرقازی، دبیر انجمن واردکنندگان و از چهره های شاخص و شناخته شده در حوزه تجارت مواد غذایی و بازرگانی گفت و گو کردیم.

برخی جلسات درون خود انجمن، جلساتی بودند که ما برای رفع مشکلات مرتبط با این حوزه برگزار کردیم. مشکلاتی که طیف وسیعی شامل آن می شد؛ از مواردی مانند تدوین اصلاحیه استاندارد ملی ایران در مورد برنج و حل مشکلات اصلاحیه تا مشکلات پیش آمده در نمونه برداری از کلیه کانتینرها در بنادر استان هرمزگان و مشکلات استاندارد در این استان.

انجمن واردکنندگان برنج برای ارتقای راندمان و بازدهی این مجموعه و البته جلب رضایت مصرف کنندگان نشست هایی را با سازمان غذا و دارو به عنوان یکی از زیر مجموعه های وزارت بهداشت برگزار کرده است: چندین جلسه در حوزه نظارت بر فرآورده های غذایی و آشامیدنی در خصوص بررسی و حل مشکلات مربوط به آن، مکاتبه با سازمان غذا و دارو در خصوص مشکل صف طولانی نمونه برداری از کالاهای اساسی وارداتی و امضای تفاهتنامه همکاری فی مابین انجمن و این سازمان صورت پذیرفت. همچنین کارگاه و همایش آموزشی سیستمی سازی سامانه ثبت سفارش را در این سال و در راستای تعامل با وزارت جهاد کشاورزی و سازمان غذا و دارو و وزارت صمت برگزار کردیم. بر این اساس انجمن با همه توان به دنبال دفاع از حقوق اعضا و کمک به بازار برنج است. در این مسیر از هرگونه تلاش و اقدامی فروگذار نشده و در درجه اول به دنبال تعامل نزدیک برای حل مشکلات هستیم اما امیدواریم این نگاه دوجانبه باشد و متولیان امر خصوصا وزارت جهاد کشاورزی و سایر نهادها و سازمان ها هم با نگرشی تخصصی از نظرات و دیدگاههای انجمن که انعکاس دغدغه های اعضا است استفاده کنند.

گفت: در یک سال گذشته جلساتی با دست اندرکاران مرتبط با حوزه واردات برنج از جمله رئیس کمیسیون کشاورزی مجلس، مشاور معاون اول رئیس جمهور و نائب رئیس اول کمیسیون کشاورزی و برخی نمایندگان دیگر داشتیم و در این راه برای جلوگیری از کمبود و افزایش قیمت جهانی برنج های وارداتی و گرانی قیمت برنج ایرانی در فصل برداشت، مشکلات واردات برنج هندی و البته بررسی نحوه خرید خارجی و توزیع برنج در ایام محرم و صفر و اعیاد ملی و مذهبی جلساتی برگزار شد و به نتایج خوبی رسیدیم.

اقدام برای ارتقاء سطح کیفی

سازمان ملی استاندارد به عنوان یکی از مهم ترین مراجع کنترل سطح کیفیت اجناس و اقلام گوناگون نقش مهمی را در حوزه مواد غذایی و علی الخصوص برنج ایفا می کند. دبیر انجمن واردات کنندگان درباره اقدامات صورت گرفته در این مورد بیان داشت: پژوهشکده ملی استاندارد، معاونت تدوین و ترویج استاندارد و برخی جلسات درون خود انجمن، جلساتی بودند که ما ب

اقدام برای ارتقاء سطح کیفی

سازمان ملی استاندارد به عنوان یکی از مهم ترین مراجع کنترل سطح کیفیت اجناس و اقلام گوناگون نقش مهمی را در حوزه مواد غذایی و علی الخصوص برنج ایفا می کند. دبیر انجمن واردات کنندگان درباره اقدامات صورت گرفته در این مورد بیان داشت: پژوهشکده ملی استاندارد، معاونت تدوین و ترویج استاندارد و

رئیس هیات مدیره برنج بهنام گستر:

بدون واردات، کنترل قیمت برنج ممکن نیست

اشتباه بزرگ. چه دلیلی دارد برنج با این شرایط سخت و با قیمتی بیش از متوسط جهانی تولید شود. در واقع اگر برنج وارد نمی شد حتی قیمت برنج داخلی از حالا هم گران تر بود و بدون واردات کنترل قیمت برنج در بازار ممکن نیست.

براین اساس فکر می کنید توقف واردات چه تاثیری در بازار خواهد داشت؟

سال گذشته با شایعه ی عدم واردات برنج، قیمت آن از مرز ۱۵۰ هزار تومان هم عبور کرد، آن هم خوراکی که قوت غالب ایرانیان و در دسترس ترین و سالم ترین غذا در کشور ما است. سیاست گذاری های ما شاید روی کاغذ درست باشد اما در عمل ناکارآمد است و با تصمیم گیری های لحظه ای عملاً بازار را فلج کرده ایم. در حال حاضر برای من وارد کننده دغدغه است که آیا مثلاً ۳ ماه آینده امکان برنامه ریزی برای واردات دارم یا خیر. اگر با همین فرمان پیش برویم سال آینده یک گرانی شدید در حوزه مواد غذایی و نه صرفاً برنج خواهیم داشت. مثلاً در حال حاضر واردات برنج با ارز مرجع است اما معلوم نیست سال آینده هم همین روند برقرار باشد. هر چند با توجه به پایین آمدن قدرت خرید مردم علی القاعده این گرانی تا حد تقاضا خواهد بود و شاید این امر موجب مهار گرانی افسار گسیخته شود.

با توجه به شرایط کشور امکان خودکفایی و قطع واردات برنج را داریم؟

ابتدا باید پرسید شرایط خود کفایی در یک حوزه شامل چه نیازمندی هایی است و باید مولفه های آن فراهم باشند. مثلاً کشت برنج هوای مساعد و آب فراوان می خواهد که ما در هر دو پارامتر مشکل داریم. میزان بارندگی در کشور ما به حدی است که امروزه حتی برای تامین آب شرب نیز مشکل داریم چه برسد به کاشت برنج. نمی شود

آقای احمدی ابتدا از سوابق خودتان در بازار برنج بگویید.

ما تقریباً از سال ۱۳۷۹ فعالیت خود در زمینه ی واردات برنج را شروع کردیم و از سال ۱۳۹۴ نیز واردات را به صورت رسمی و با نام اختصاصی خودمان ادامه دادیم؛ چرا که در سال های نخستین واردات با نام رسمی شرکت چندان عرف نبود. در حال حاضر با برندهای یونس، دو شمشیر، کشاورز، صبح بخیر و کاریز فعالیت می کنیم. ضمن اینکه در بخش صادرات نیز فعال هستیم.

به عنوان یکی از فعالان با سابقه این حوزه واردات برنج را تا چه حد برای کنترل بازار ضروری می دانید؟

ضرورت اصلی همان تناسب عرضه و تقاضا است. در حال حاضر حدود ۲ میلیون تن تولید داخل و حدود ۵/۱ میلیون تن هم نیاز به واردات برنج داریم. هر چند این مقدار تولید هم به نظر بنده محل تردید است. اگر سرانه مصرف را به ازای هر نفر سالیانه ۴۰ کیلوگرم در نظر بگیریم، معتقد هستم نیاز به واردات بیشتری داریم و اگر این امر محقق نشود بخش قابل توجهی از مردم فرصت خرید قوت غالب خود را از دست می دهند. ما باید این واقعیت را بپذیریم که اقتصاد تابع اقلیم و شرایط هر کشور است.

ایران یک کشور گرم و خشک است و همین حالا نیز وضعیت کم آبی کشور کاملاً ملموس است. در یک کشور کم آب باید برای تولید محصولات آب بر تمهیدات ویژه ای اندیشیده شود که در حال حاضر وجود ندارد. به عنوان مثال ما هندوانه کشت می کنیم با معدل آب ۵۰ لیتر به ازای هر یک کیلو. سود این هندوانه نهایت ۲ هزار تومان است و حالا این را با قیمت ۵۰ لیتر آب آشامیدنی مقایسه کنید که حدود ۴۰ هزار تومان می شود. همین امر در حوزه کشت برنج نیز صدق می کند. در شمال کشور آب از زمین استخراج می شود و با این آب برنج کشت می شود نه با آب های جاری و این یعنی یک

التهاب بازار برنج و موانع واردات در ماه های گذشته مشکلات زیادی برای واردکنندگان ایجاد شده و با وجود تعامل و همکاری در زمینه سیستمی سازی ثبت سفارش همچنان این روند با کندی پیش رفته و یا حتی در برخی موارد به مرحله توقف کامل رسیده است.

یونس خدمتگزار احمدی رییس هیات مدیره شرکت برنج بهنام گستر مشهد یکی از فعالان با سابقه حوزه واردات و حتی صادرات برنج است که خصوصا در محدوده شرق و شمال شرقی کشور سابقه قابل توجهی در این بخش دارد. احمدی با این وجود وضعیت موجود در بازار برنج را نامناسب و حتی نگران کننده توصیف کرده و معتقد است بخشی از قوانین فعلی حوزه واردات برنج به نفع دلالتان تنظیم شده و نمی تواند به کنترل بازار کمک کند.

به بازار عرضه می شد آیا کار به اینجا می رسید که تولید کنندگان به نمایندگان مجلس و مدیران برای خالی کردن انبارهای خود فشار بیاورند؟

مگر وقتی گندم تولید می شود می توان آن را به انبار منتقل کرد؟ گندم با نظارت مستقیم وزارت جهاد کشاورزی، دادستانی و □ به سیلو می رود تا احتکار نشود. اگر حتی □۲۰ این نظارت در بحث کشت برنج داخلی وجود داشت کار به اینجا نمی رسید که دلالتان برنج شمال برای خالی کردن انبار خود فشار بیاورند. بنابراین این آئین نامه عملا کاربردی نیست و فقط به نفع دلالتان است.

چه مشکلات دیگری در خصوص ثبت سفارش وجود دارد؟

معیارهای ارز و تخصیص آن مشکل دیگری در این امر است. فروشنده خارجی نهایتا دو ماه تنفس به تاجر ایرانی می دهد و کف مهلت تخصیص ارز هم چهار ماه است. با این شرایط وارد کننده مجبور است برای خراب نشدن اعتبار چندین ساله خود اقدام به تهیه ارز از بازار آزاد نماید و همین امر عملا باعث میشود سرمایه تاجر به نصف تقلیل یابد. در همین سال ۱۴۰۲ به استناد آمار گمرک ایران در ۱۰ ماه اول سال ۹۴۵ هزار تن برنج وارد کشور شده و در مدت مشابه پارسال ۱۵۳۹ هزار تن. این یعنی واردات برنج در یک سال گذشته حدود □۴۰ کم شده و با ادامه روند فعلی کمتر هم خواهد شد.

صحبت هایم را با یک آمار عجیب و البته تاسف بار تمام می کنم؛ از نظر فائو کشاورز استاندارد کسی است که بتواند از هر متر مکعب آب ۵/۴ کیلوگرم محصول و ۵/۲ دلار درآمد کسب کند. در ایران اما این اعداد شگفت انگیز است: ۷۵۰ گرم با درآمد ۳۰ سنت. با این وضعیت آینده امیدوار کننده ای در انتظار کشاورزی و وضعیت بازار محصولات کشاورزی نخواهد بود.

با آب شور دریا برنج کشت کرد و همین حالا سدها و دریاچه های ما خالی است. با این شرایط آیا منطقی نیست محصولات آب بر را وارد کنیم و از آب مورد نیاز آن برای تولید را در بخش های ضروری تر استفاده کنیم و به جای آن محصولات استراتژیک مانند گندم بکاریم و دیگر گندم وارد نکنیم و یا مثلا ارز آن را به برنج اختصاص دهیم؟ مثلا خیلی راحت می توان در برخی مناطق خراسان بجای کاشت برنج، زعفران یا پسته بکاریم و با این کار حتی ارز آوری داشته باشیم. وقتی ما حتی در منطق شمالی کشور با کمبود آب مواجه هستیم چه اصراری است در منطقه کوهستانی و با اقلیم خشک خراسان برنج بکاریم؟

نظر شما در خصوص سهمیه بندی واردات و معیارهای تخصیص سهمیه چیست؟

رویه ثبت سفارش تا بهمن سال ۱۴۰۱ روتین و مشخص بود؛ ولی از آن زمان محدودیت شروع شد. در حال حاضر عمده محدودیت اصلی، بحث خرید برنج داخلی برای وارد کنندگان است. کسی که کارش فروش برنج ایرانی باشد به بازار شمال کشور اشراف کامل دارد و دارای سابقه در این زمینه است اما وارد کننده برنج کسی است که به بازار هند و پاکستان آشنایی دارد و احتیاجی به شفاف سازی نیست که هیچ تاجری در تمامی بازار ها تبحر ندارد و به همین خاطر یک وارد کننده نمی تواند خریدار برنج ایرانی باشد. در واقع با رویه ثبت در سامانه و محدودیت خرید و فروش و... به نظر می رسد افرادی به دنبال خالی کردن انبار و سود رساندن به دلال ها هستند. شاید این تصمیم نیت خوبی داشته باشد اما شیوه اجرا مشکل دارد و در واقع به نفع دلالتان است نه مردم و کشاورزان. آیا به اندازه ای که نظارت بر وارد کننده که در حال حاضر شاید یک سوم نیاز کشور را تامین می کند، به تولید کننده که اجناس خود را در انبارها دپو میکند هم وجود دارد؟ اگر برنج های موجود در انبار در فصل خود

خواص شگفت انگیز برنج

کمک کنند. این موضوع باعث می شود تا مصرف کنندگان برنج کمتر در خطر ابتلا به چربی خون قرار بگیرند.

۴- کاهش ریسک بیماری قلبی-عروقی با مصرف برنج

برنج حاوی فیبر قابل توجهی است که می تواند خطر ابتلا به بیماری های قلبی-عروقی را کاهش دهد. تحقیقات نشان داده است که در کشورهایی که برنج به عنوان غذای اصلی مردم مورد استفاده قرار می گیرد، خطر ابتلا به بیماری های قلبی و عروقی کمتر است.

۵- کنترل فشار خون

کنترل فشار خون یکی دیگر از خواص برنج است که نباید از آن غافل شد. به طور کلی می توان گفت برنج دارای سدیم کمی است که می تواند به کنترل فشار خون کمک کند. افرادی که از بیماری فشار خون بالا رنج می برند، می توانند با قرار دادن برنج در رژیم غذایی خود یک قدم به سلامتی نزدیک تر شوند.

۶- کاهش ریسک ابتلا به سرطان

شاید کمی عجیب به نظر برسد اما برخی از متخصصان بر این باورند که مصرف برنج می تواند شانس ابتلا به بسیاری از سرطان ها مخصوصا سرطان معده را کاهش دهد. البته کسانی که از بیماری سرطان رنج می برند نیز می توانند با استفاده از برنج نقش بسیار زیادی در سلامت جسمی خود ایفا کنند و به درمان نزدیک تر شوند.

۷- درمان اختلالات گوارشی

افرادی که از اختلالات گوارشی مانند معده درد، اسهال، استفراغ و سوءهاضمه رنج می برند، بهتر است پس از مشورت با یک متخصص تغذیه مصرف برنج را در رژیم غذایی خود قرار دهند. جالب است بدانید که میزان برنج مصرفی توسط شما نقش بسیار زیادی در سلامتی دستگاه گوارش دارد. به همین دلیل توصیه می شود اگر قصد مصرف این گیاه به منظور درمان بیماری خاصی را دارید، حتما با متخصصان تغذیه مشورت کنید.

۸- درمان اختلالات روانی

از دیگر خواص برنج می توان به درمان اختلالات روانی مانند افسردگی اشاره کرد. این گیاه نه تنها می تواند در درمان اختلالات روانی مفید باشد، بلکه می تواند نقش بسیار زیادی در جلوگیری از ابتلا به این عارضه ایفا کند. تمامی کسانی که به فکر سلامت روح و جسم خود هستند، پس از مشورت با

مریم علی صوفی

مسئول فنی شرکت بازرگانی
آرمین ترخیص پاسارگاد

برنج یکی از گیاهان مهمی است که در بسیاری از کشورها به خصوص کشورهای آسیایی به عنوان غذای اصلی مورد استفاده قرار می گیرد. تحقیقات بسیار زیادی بر روی برنج انجام شده که نشان می دهد این گیاه از چه خواص درمانی برخوردار است. از مهمترین خواص برنج می توان به فواید آن برای دستگاه گوارش اشاره کرد. همچنین این ماده غذایی می تواند تامین کننده ویتامین B مورد نیاز بدن باشد. این گیاه مغذی اگر با سیوس مصرف شود، دارای ویتامین های کامل گروه B همچنین ویتامین E می باشد. بنابراین برای سلامتی دستگاه گوارش و جلوگیری از ریزش مو و همچنین جوانسازی پوست بسیار مفید است.

برنج دارای خواص بی شماری برای سلامتی است که به همین دلیل نباید آن را به صورت کامل از رژیم غذایی و حتی رژیم های لاغری حذف کرد.

اما برخی از فواید شگفت انگیز برنج برای پیشگیری از بیماری ها به این شرح است:

۱- کنترل وزن با مصرف صحیح برنج

با مصرف برنج در سطح معتدل، می توان به حفظ وزن سالم کمک کرد. کم بودن چربی و کالری برنج می تواند گزینه ای عالی برای کنترل وزن باشد. شاید کمی عجیب به نظر برسد اما برنج حتی در فرایند کاهش وزن نیز می تواند بسیار مفید باشد. البته به شرطی که زیر نظر یک متخصص تغذیه مورد استفاده قرار گیرد.

۲- کاهش التهاب های بدن

ترکیبات موجود در برنج به خصوص فیبر و مواد معدنی مانند منگنز دارای خواص ضد التهابی هستند و به کاهش التهاب در بدن کمک می کنند. همین موضوع باعث می شود تا مصرف برنج نقش بسیار زیادی در درمان بیماری های التهابی داشته باشد.

۳- بهبود دهنده سطح کلسترول خون

برنج حاوی مواد معدنی مانند فیتوسترول ها است که می توانند سطح کلسترول خون را کاهش دهند و به حفظ سلامتی قلب

متخصصان تغذیه می‌توانند این گیاه را نیز در کنار سایر مواد مغذی استفاده کنند تا جسم و روحی سالم‌تر داشته باشند.

۹- تقویت سیستم ایمنی

برنج سرشار از انواع ویتامین، مواد معدنی و مغذی است. به همین دلیل می‌تواند تأثیر بسیار زیادی در تقویت سیستم ایمنی داشته باشد. کسانی که می‌خواهند سیستم ایمنی قوی‌تر داشته باشند و اینگونه از ابتلا به امراض مختلفی جلوگیری کنند، می‌توانند با مصرف برنج به این هدف خود نزدیک‌تر شوند. البته این نکته را نیز در نظر داشته باشید که مصرف برنج به تنهایی نمی‌تواند موجب تقویت سیستم ایمنی شود. ضروری است که شما در کنار برنج از سایر مواد غذایی مفید نیز استفاده کنید.

۱۰- سلامتی و جوان سازی پوست

اگر دوست دارید پوستی زیبا، شفاف و جوان داشته باشید مصرف خوراکی و موضعی برنج می‌تواند در این مسیر به شما کمک کند. تحقیقات گسترده انجام شده نشان می‌دهد که ویتامین A موجب در برنج شانس ابتلا به بیماری‌های پوستی فراوانی را کاهش می‌دهد و باعث می‌شود تا فرد مصرف کننده ظاهری جذاب‌تر و درخشان‌تر داشته باشد. جالب است بدانید که برنج می‌تواند به عنوان یک ماسک طبیعی برای پوست استفاده شود. آن را می‌توان با دیگر مواد مانند عسل، ماست یا آووکادو ترکیب کرده و روی پوست متقاضی بگذارید تا پوست نرم و مرطوب شود.

۱۱- سلامت مو و جلوگیری از ریزش موها

اگر موهای شما نیاز به تقویت دارد، استفاده از برنج به عنوان

ماسک مراقبت از مو می‌تواند به حفظ سلامت بیشتر و جلوگیری از ریزش مو کمک کنید. مزایای برنج برای مو باعث شده است تا در سراسر جهان شرکت‌های داروسازی بسیاری تصمیم بگیرند از این گیاه برای ساخت انواع شامپو و همچنین محصولات مراقبت از مو استفاده کنند. در منزل با مخلوط کردن با برنج خشک یا آب برنج و موادی مانند روغن زیتون یا عسل، می‌توانید اسکرابی طبیعی برای مراقبت از موهای خود بسازید.

۱۲- خواص برنج برای مردان و پیشگیری از بیماری های مردانه

مصرف برنج می‌تواند تأثیر بسیار زیادی بر روی سلامت جنسی مردان داشته باشد و کمک کند تا مردان کمتر در خط. ابتلا به پروستات قرار گیرند. علاوه بر این مصرف منظم برنج می‌تواند به افزایش کیفیت اسپرم کمک کند و نقش بسیار زیادی در تقویت قدرت باروری داشته باشد. برنج همچنین می‌تواند در تنظیم هورمون‌های مردانه و افزایش قوای جنسی مردان موثر باشد. همین موضوع نیز باعث می‌شود تا بسیاری از متخصصان استفاده از این گیاه را به مردان توصیه کنند.

۱۳- خواص برنج برای زنان

زنان نیز از خواص برنج بی‌بهره نمانده‌اند. مصرف برنج در زنان می‌تواند به کنترل هورمون‌های جنسی و افزایش قوای جنسی کمک شایانی کند. علاوه بر این باید بدانید که مصرف برنج شانس ابتلا به بیماری‌های زنان بسیاری را مانند آندومتریوز و تنبلی تخمدان کاهش می‌دهد. بانوان همچنین با مصرف این گیاه در دوران قاعدگی می‌توانند تأثیر بسیار زیادی در کاهش دردهای خود داشته باشند.

واردات دومین کالای اساسی ۴۵٪ کاهش یافت

بیشترین کاهش واردات به نام برنج!

بر اساس این گزارش، ذرت با ۳ میلیارد و ۵۰۱ میلیون دلار، روغن‌های خوراکی نیمه جامد، مایع و خام با ۲ میلیارد و ۲۸۲ میلیون دلار، انواع دانه‌های روغنی با ۲ میلیارد و ۴۷ میلیون دلار، برنج با یک میلیارد و ۲۱۰ میلیون دلار و گندم با یک میلیارد دلار، پنج قلم اول کالای اساسی وارداتی را به خود اختصاص دادند. در بین پنج قلم اول کالاهای اساسی مورد نیاز بازار در مدت یاد شده به لحاظ ارزش، ذرت ۱۶ درصد، روغن‌های خوراکی نیمه جامد، مایع و خام ۳۲ درصد و انواع دانه‌های روغنی پنج درصد افزایش و برنج و گندم به ترتیب ۴۵ و ۳۹ درصد کاهش نشان می‌دهد!

بر این اساس دو کالای نخست اساسی کشور یعنی گندم و برنج رکورد بیشترین میزان کاهش واردات در یک سال گذشته را به نام خود ثبت کرده‌اند و کارشناسان این مسئله

طبق اعلام گمرک ایران، در ۱۱ ماهه آغازین سال ۱۴۰۲ مجموعاً ۱۷ میلیارد و ۸۲۶ میلیون دلار کالای اساسی وارد کشور شده که بیانگر کاهش ۵ درصدی این رقم نسبت به مدت مشابه سال گذشته است.

بر اساس اعلام گمرک ایران، در ۱۱ ماهه سال جاری ۲۲ میلیون و ۸۸۱ هزار تن کالای اساسی به ارزش ۱۷ میلیارد و ۸۲۶ میلیون دلار وارد کشور شده است که کاهش قابل توجهی را نسبت به سال گذشته نشان می‌دهد و البته در این کاهش سهم برنج به عنوان دومین کالای اساسی در جایگاه نخست بیشترین میزان کاهش واردات قرار دارد.

واردات کالای اساسی در ۱۱ ماهه سال جاری نسبت به مدت مشابه سال قبل از لحاظ وزن ۱.۳۰ درصد افزایش و از حیث ارزش ۵ درصد کاهش داشته است.

مبهم و نگران کننده ای را به خود اختصاص داده اند. این در حالی است که کاهش واردان برنج و گندم تنها به شکل مستقیم در محصول برنج یا نان نمود پیدا نمی کند بلکه میزان هزینه و قیمت غذاهای رستوران ها، شیرینی پزی ها و سایر مشاغل و حوزه های مرتبط از جمله تالارها، هتل ها و مراکز گردشگری نیز تحت تاثیر افزایش قیمت غذا با مشکلات تازه ای مواجه خواهند شد.

برخی مدعی بودند که در سال های گذشته افزایش واردات برنج موجب شده بود بخشی از برنج تولید شده کشاورزان در شمال کشور به فروش نرسد اما حالا باید دید با کاهش چشمگیر واردات برنج قیمت این محصول در بازار کاهش خواهد یافت و در سوی دیگر مشکل گرانی قیمت برنج تولید داخلی و فروش برنج در بازار مرتفع می شود؟

را موجب نگرانی بازار می دانند. همچنین در این مدت واردات چای خشک، برنج، گندم، شکر خام، حبوبات و جو به ترتیب بیشترین کاهش را در بین کالاهای اساسی به خود اختصاص دادند که در این بین وضعیت چای خشک به دلیل برخی پرونده های جنجالی کاملاً روشن و قابل پیش بینی بود اما برنج در بین کالاهای اساسی جایگاه نخست را در بخش کاهش واردات به نام خودش ثبت کرده است.

بر اساس این گزارش، در ۱۱ ماه ابتدایی سال جاری از فروردین تا بهمن ماه، واردات گوشت قرمز سبک گرم، گوشت قرمز سرد سنگین، کود شیمیایی، لاستیک سنگین و انواع بذرها به ترتیب از بیشترین افزایش به لحاظ ارزش در بین کالاهای اساسی برخوردار بودند اما در سوی مقابل برخی از کالاهای اساسی مهم و تاثیرگذار در بازار با کاهش واردات شرایط

پاسخ معاون وزارت جهاد کشاورزی به
ابهامات میزان تولید و واردات برنج:

ادعای تولید سه میلیون تن برنج داخلی در سال درست نیست

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی با تأکید بر این که در ۹ ماه نخست امسال سقف برنامه‌ریزی شده برای واردات برنج رعایت شده و طی این مدت، بالغ بر ۷۰۰ هزار تن برنج خارجی وارد کشور شده که نشان دهنده کاهش ۴۲ درصدی واردات است، خاطرنشان کرد: با فرآیند سیستمی شدن ثبت سفارش‌ها در سال جاری، عامل انسانی از مسیر تصمیم‌گیری حذف شده و جریان اعطای مجوز واردات با دقت بالایی، رهگیری، رصد و مدیریت می‌شود که نتایج آن در روزهای آتی ملموس‌تر خواهد شد.

خانی نوذری ادامه داد: واردات برنج، بخشی از سیاست وزارت جهاد کشاورزی برای مدیریت بازار مصرف و تأمین سبد خانوار جامعه است و فقط به میزان کسری بازار و فاصله تولید داخل تا نیاز مصرفی کشور انجام می‌شود؛ البته این میزان واردات در برخی مواقع به دلیل جایگزینی با سایر مواد غذایی یا افزایش قیمتی و دیگر متغیرها از یک دامنه نوسان نسبت به میانگین ۱۰ ساله برخوردار است.

هدف گذاری واردات یک میلیون تن برنج در سال جاری

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی با اشاره به اقدامات و محدودیت‌های اعمالی واردات برنج و هدف گذاری واردات حدود یک میلیون تن برنج برای امسال، تصریح کرد: برآوردها حاکی از آن است که کاهش واردات بیش از این میزان یا اعمال محدودیت‌های

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در گفت و گویی به برخی ابهامات و البته شایعات در خصوص میزان تولید و واردات برنج پاسخ داد.

این در حالی است که در ماه‌های گذشته خصوصاً در پاییز سال ۱۴۰۲ برخی نمایندگان مجلس مدعی بودند با توجه به تولید بیش از سه میلیون تن برنج در کشور نیازی به واردات وجود ندارد یا برخی دیگر آمارها و اطلاعات نادرستی در خصوص میزان برنج وارداتی مطرح می‌کردند که به هیچ وجه صحت نداشت. اظهارات صریح معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی در این خصوص به بخشی از این ابهامات، شایعات و اطلاعات نادرست در خصوص میزان تولید، نیاز کشور و البته واردات مورد نیاز در طول سال به خوبی پاسخ داد.

واردات یک میلیون تن برنج در سال آینده

احمد خانی نوذری با اعلام این که مطابق برآوردهای معاونت زراعت وزارت جهاد کشاورزی در سال جاری برنج‌کاران کشور حدود ۲ میلیون و ۵۰۰ هزار تن محصول برداشت خواهند کرد، گفت: وزارت جهاد کشاورزی به گونه‌ای برنامه‌ریزی کرده تا سقف ثبت سفارش‌ها با کاهش بیش از ۴۰۰ هزار تنی نسبت به میزان متوسط واردات یک دهه گذشته باشد و واردات یک میلیون تن برنج را برای سال جاری هدف گذاری کرده است.

بیشتر از آنچه تاکنون اعمال شده، ممکن است سبب شوک قیمتی به بازار برنج خارجی و به ضرر خانواده‌های کمتر برخوردار تمام شود که در آستانه ماه مبارک رمضان و ماه‌های پر مصرف پایان سال ثبات بازار را بههم خواهد ریخت.

به گفته وی، در زمینه برنج ایرانی نیز به واسطه رکود به وجود آمده به دلیل شوک قیمت، سال گذشته ناچار به تحریک تقاضا و ارائه خطوط اعتباری به فروشگاه‌های زنجیره‌ای و مراکز عمده مصرف هستیم تا از تولید داخل نیز حمایت شود.

خانی نوذری درباره افزایش واردات برنج در سال گذشته به کشور، اظهار کرد: این افزایش به دلیل افزایش قیمت برنج داخلی، ضرورت افزایش سطح ذخایر راهبردی به دلیل تأثیر نگرانی‌ها از جنگ اوکراین و روسیه و افزایش مصرف برنج خارجی در کشور بوده است. وی با اشاره به افزایش مصرف برنج خارجی در کشور گفت: مصرف برنج وارداتی به دلیل عواملی همچون افزایش قیمت کالای جایگزین مانند ماکارونی (با توجه به حذف آرد یارانه‌ای کارخانجات تولید کننده ماکارونی) افزایش داشت که این امر نیز در افزایش واردات برنج بی‌تأثیر نبوده است.

ادعاها در مورد میزان تولید و واردات برنج صحت ندارد

معاون وزیر جهاد کشاورزی با بیان این که ادعاهای مطروحه در مورد میزان تولید داخلی و واردات برنج خارجی، صحت ندارد، افزود: ادعای تولید سه میلیون تن برنج داخلی در سال درست نیست؛ چراکه تاکنون چنین رکورد تولیدی در کشور ثبت نشده و میزان تولید برنج داخلی در سال گذشته با استناد به آمار معاونت زراعت وزارت جهاد کشاورزی بالغ بر ۲.۲ میلیون تن برآورد می‌شود.

خانی نوذری ادامه داد: این موضوع زمانی غیرواقعی‌تر می‌شود که ادعای واردات بیش از ۲ میلیون تن برنج خارجی نیز به آن افزوده شده است، در حالی که طبق آمار اعلامی گمرک در سال گذشته، حدود ۱.۸ میلیون تن برنج وارد کشور شده است.

وی بیان کرد: آمار میانگین واردات برنج طی ۱۰ سال گذشته نشان می‌دهد سالانه حدود یک میلیون و ۴۰۰ هزار تن برنج خارجی وارد

کشور شده و هیچ‌گونه ارز ترجیحی (۴۲۰۰ تومانی) برای واردات برنج طی سال‌های گذشته پرداخت نشده و با ارز نیمایی واردات انجام شده است.

معاون وزیر جهاد کشاورزی تأکید کرد: میزان واردات برنج به صورت مقطعی در سال ۱۴۰۱ بالغ بر یک میلیون و ۸۰۰ هزار تن رسید که واردات چنین رقمی مسبوق به سابقه بوده، به طوری که در برخی سال‌های دهه نود و قبل از آن، از ۲ میلیون تن هم گذشته بود.

سیاست وزارت جهاد کشاورزی برای مدیریت واردات کالا

خانی نوذری به اقدامات مهم این وزارتخانه در یک سال گذشته برای مدیریت واردات کالا (محصولات کشاورزی) به کشور اشاره کرد و گفت: اصلاح مستمر پایه قیمت ارزی کالاهای وارداتی متناسب با نوسانات قیمت جهانی کالاها به صورت چند هفته یکبار و اعمال سقف کالایی مورد نیاز کشور در سیستم و مدیریت جریان واردات و مصارف ارزی کشور از جمله این اقدامات است.

وی افزود: اعمال سقف و سابقه شرکت‌های وارد کننده و اعطای سهمیه واردات بر مبنای رتبه اعتباری و حجم واردات گذشته آنها به صورت سیستمی؛ اعمال سیاست‌های جلوگیری از انحصار در بازار، با اعمال سقف ثبت سفارش برای کالاها توسط بازرگانان؛ و اعمال سیاست تشویق بازیگران جدید برای ورود به بازار، با اعمال سهم حداقلی تحت عنوان کمیته برای شرکت‌هایی که هیچ سابقه‌ای در آن کالا ندارند، ولی قصد بازیگری در یک گروه جدید را دارند، نیز از دیگر اقدامات برای مدیریت واردات کالاهای کشاورزی است.

معاون توسعه بازرگانی وزارت جهاد کشاورزی خاطرنشان کرد: از دیگر اقدامات مهم وزارت جهاد کشاورزی برای مدیریت واردات کالا، کاهش مهلت اعتبار ثبت سفارش‌ها از ۶ ماه به ۴ ماه و مهلت تمدید اول آن از ۳ ماه به ۲ ماه و تمدید ثبت سفارش‌های قدیمی با قیمت‌های جدید و کاهش مصارف ارزی کشور؛ ابطال ثبت سفارش‌های تاریخ گذشته و سنواتی؛ و طراحی و اعلام مکانیسم اعطای ثبت سفارش حمایتی مابه‌ای ازای خرید برنج مازاد تولید کنندگان داخلی به واردکنندگان است.

باتوقف واردات، تورم بازار برنج در راه است

برنج خارجی از سفره
مردم حذف نمی شود

شجاع برزگر یکی از فعالان با سابقه حوزه بازار برنج خصوصا در بخش واردات به شمار می رود که از اعضای هیات مدیره انجمن واردکنندگان برنج ایران است. برزگر در گفت و گو با برنج نامه ضمن تشریح مشکلات و آسیب های موجود در بازار برنج خصوصا محدودیت های واردات و البته اشاره به مشکلات اقتصادی کشور و دولت که موجب کاهش واردات کالاهای اساسی شده بر این موضوع تاکید کرد که عدم توجه به مسئله کنترل بازار تنها به سود دلالت و واسطه گران سودجو خواهد بود و انجمن واردکنندگان نیز در شرایط فعلی و بر مبنای سیاست های موجود تنها برای دریافت معوقات ارز واردکنندگان در سال جاری تلاش می کند. در این شرایط به نظر می رسد آینده بازار برنج نامشخص، بدون چشم انداز روشن و در عین حال نگران کننده به نظر می رسد.

به عنوان عضو هیات مدیره انجمن واردکنندگان مهمترین وظیفه و هدف انجمن در ماه های پایانی سال جاری و ابتدای سال آتی را چه می دانید؟

مهمترین هدف و تلاش ما برای روزهای پایانی منتهی به سال جاری دریافت ارز های تخصیص یافته واردات به واردکنندگان است. در واقع تمام هم و غم ما این است که با تعامل با وزارت جهاد و کشاورزی بتوانیم معوقات وارد کنندگان را با وجود گذشت چندین ماه از موعد پرداخت تا انتهای سال تصفیه نماییم و پس از آن به دنبال رفع موانع و مشکلات در سال آتی خواهیم بود.

انجمن واردکنندگان در ماه های اخیر وارد حوزه خرید برنج داخلی شده است. این اقدام با چه هدفی صورت گرفت و فکر می کنید ورود انجمن به حوزه خرید برنج داخلی چه تاثیراتی بر بازار برنج گذاشته است؟

هدف انجمن از انجام این کار، آن بود که وارد کنندگان از بازار برنج حذف نشوند، چرا که با مصوبه های جدید دولت عملا دست وارد کنندگان برای فعالیت به شدت بسته شده است. ندارد. به نظر من نباید واردات به خرید برنج داخلی گره بخورد چون این دو مقوله های متفاوتی هستند و بازار هدف یکسانی ندارند. مصرف کنندگان برنج داخلی و خارجی با یکدیگر تفاوت دارند و صرف اینکه نام برنج مطرح است نمی توان گفت که راجع به یک بازار صحبت می کنیم. همگان می دانیم در

حال حاضر واردات به مشکل خورده و در ماه های اخیر هیچ سفارشی ثبت نشده است. ضمن اینکه مطمئن باشید به خاطر این جریان، در بازار برنج شاهد تورم خواهیم بود. در زمان های گذشته واردکنندگان به مثابه یک سد در بازار عمل می کردند و تولید کنندگان نمی توانستند به دلخواه خود قیمت گذاری کنند؛ اما در حال حاضر و با غیبت وارد کننده در بازار، فرصت جولان برای دلالتان فراهم خواهد شد. مشابه این مشکل در بازار حبوبات نیز وجود دارد. با توجه به سقف بودجه ای که برای این بازار تعیین کردند ما از بازارهای جهانی عقب افتاده ایم. هر چند سیاست گذاری دولت در این زمینه مورد انتقاد است اما نمی توان تمام مشکلات را گردن دولت انداخت. دولت بخاطر بحث کسری بودجه مجبور به مدیریت است و به همین خاطر برای اصلاحات مالی در هر قسمتی از بازار مانند برنج، حبوبات و ... ورود می کند.

اگر ممنوعیت واردات مستمر باشد به نظر شما تولید برنج داخلی برای تامین نیاز بازار کافی است و کمبود برنج خارجی در این بخش مشکل ساز نخواهد شد؟

چون بنده در حوزه برنج داخلی فعالیت نداشتم نمی توانم در این مورد بصورت دقیق و کارشناسی نظر دهم. اما مشخص است که جهاد می تواند با کشاورزان مانند وارد کنندگان برخورد و آن ها را به تعیین یک قیمت مصوب و یا میزان تولید از پیش تعیین شده مشخص الزام کند. موردی که دقیقا با وارد کننده انجام می شود و قیمت گذاری دستوری و میزان واردات تبدیل به یک عرف در تجارت برنج شده است. پس اگر

فرهنگ غذایی یک استان یا منطقه از ایران در طول سالیان متوالی ایجاد شده و این جریان یک شبه عوض نمی شود. استان های شرقی کشور مانند خراسان و سیستان و بلوچستان ذائقه خاص خود را دارند و طرفدار برنج دانه بلند هستند. حتی در سال های اخیر برنج پاکستانی در آذربایجان شرقی هم خواهان فراوانی پیدا کرده است. بنابراین جایگزینی برنج ایرانی با نمونه خارجی کار دشواری است.

به احتمال فراوان شاهد افزایش قیمت ۱۰۰ درصدی برنج خواهیم بود.

اگر ایده خودکفایی برنج تحقق یابد مصرف کنندگان در جنوب و نواحی جنوب شرق کشور که عادت به استفاده از برنج خارجی داشته اند با تغییر ذائقه از برنج داخلی استقبال می کنند؟

ببینید فرهنگ غذایی یک استان یا منطقه از ایران در طول سالیان متوالی ایجاد شده و این جریان یک شبه عوض نمی شود. استان های شرقی کشور مانند خراسان و سیستان و بلوچستان ذائقه خاص خود را دارند و طرفدار برنج دانه بلند هستند. حتی در سال های اخیر برنج پاکستانی در آذربایجان شرقی هم خواهان فراوانی پیدا کرده است. بنابراین جایگزینی برنج ایرانی با نمونه خارجی کار دشواری است. اگر به عنوان مثال همین حالا به بزرگترین تاجر برنج شمال ۱۰۰۰ تن برنج سفارش دهیم نمی تواند یک بار یک دست را در کوتاه ترین زمان تهیه کند؛ بر خلاف واردکننده که می تواند در یک زمان کوتاه نیاز مصرف کننده خود را با کیفیت یکسان تامین کند. بنابراین فکر نمی کنم برنج خارجی از سفره مردم حذف شود. شاید با سیاست های فعلی و یا حتی آتی میزان واردات دستخوش تغییر و کاهش شود اما همانطور که پیشتر اشاره کردم حذف کامل برنج خارجی حداقل در کوتاه مدت غیر ممکن است. پس نباید با سیاست گذاری های غلط و نافرجام اصرار بیهوده به تغییر الگو های مصرف مردم داشته باشیم.

ما مولفه های واردات را اصلاح نکنیم قطعاً به مشکل برمیخوریم. شاید در کوتاه مدت بحث تامین کالا با چالش روبرو نشود اما قطعاً ادامه این روند در آینده بازار تأثیر دارد. به عنوان مثال زمانی که جهاد، انجمن را ملزم به خرید برنج ایرانی به منظور صدور مجوز واردات نمود قیمت برنج داخلی نهایت کیلویی ۶۰ هزار تومان بود اما با تصویب این قانون و اطلاع دلالت برنج داخلی از الزام به خرید، ناگهان قیمت هر کیلو برنج حدود ۱۰ هزار تومان افزایش یافت. در واقع این یکی از مهم ترین مشکلات بازار است و دولت باید برای رفع آن راه حلی بیاندیشد.

در ماه های اخیر موضوع عدم اختصاص ارز دولتی به واردات برنج مطرح شده، به نظر شما در صورت تحقق این امر دهک های پایین چطور می توانند به برنج ارزان قیمتی که قبلاً در بازار وجود داشته دسترسی پیدا کنند؟

با توجه به آنکه هدف جهاد مدیریت بازار است و این امر را با تنظیم ثبت سفارش در بازار برنج انجام می دهد و از طرفی هم برنج جزو کالاهای اساسی است. حتی اگر سهمیه تخصیص نیابد شرکت های تابع جهاد وارد بازار می شوند تا تعادل بازار به هم نریزد. هرچند ما هم شنیده ایم که احتمال دارد سال آینده ارز ترجیحی حدود ۳۰٪ افزایش یابد اما بعید می دانم حداقل در ماه های آتی که ماه مبارک رمضان و محرم در پیش است اتفاقی رخ دهد. هر چند با توجه به تورم سال آینده باید گفت

لپه چی: توقف واردات برنج به سود دلان است

تصمیمات یک شبه تعادل بازار را از بین می برد

داوود لپه چی یکی از فعالان با سابقه حوزه بازار برنج و حبوبات به شمار می رود که بیش از دو دهه در حوزه واردات برنج فعالیت داشته است.

وی با این وجود از شرایط بحرانی شرکت های واردکننده برنج ابراز نگرانی کرده و در گفت و گو با برنج نامه بر این موضوع تاکید دارد که تصمیمات یک شبه تعادل بازار برنج را از بین برده است.

داوود لپه چی بر این باور است وضعیت موجود و توقف واردات منجر به تعطیلی برخی از شرکت های واردکننده برنج خواهد شد و در سال های آتی با وجود مشکل کشور و نیاز بازار به واردات دیگر اعتباری برای واردکنندگان باقی نمی ماند که بتوانند برای تامین کسری بازار وارد میدان شده و برنج مورد نیاز کشور را خریداری کنند.

بر اساس این سابقه و تجارب وضعیت کنونی بازار برنج را چطور ارزیابی می کنید؟

در واقع وضعیت فعلی بازار با توجه به محدود کردن واردات توسط دولت و البته حجم تولید فراوان، چندان جالب نیست. در حال حاضر هم تقاضای چندان زیادی در بازار وجود ندارد و حتی با وجود عرضه پایین، شاهد رکود هستیم. این رکود سنگین در بازار برنج هم سبب مشکلات زیادی شده است. در سال جاری ۴ ماه تمام گمرک کاملاً بسته بود و بعد از آن هم محدودیت های مختلف عملاً فرصت رونق را از بازار گرفت. از طرفی به خاطر آنکه برنج با ارزش مرجع وارد می شود، قیمت ها از پیش تعیین شده و بازرسی

آقای لپه چی شما از فعالان با سابقه حوزه بازار برنج هستید، ابتدا در مورد حوزه های فعالیت خودتون برای ما و خوانندگان عزیز توضیح دهید.

من حدود ۲۰ سال است که در زمینه واردات برنج فعالیت رسمی دارم و محصولات وارداتی ما تحت عنوان برندهای خبره، یزدان و موگه عرضه می شود.

عمده واردات ما در درجه نخست از کشور پاکستان و سپس هند می باشد. ضمن اینکه بنده در زمینه حبوبات هم فعالیت دارم و رئیس انجمن حبوبات نیز هستم و به طور کلی در این بخش ها فعالیت می کنم.

شدید دولت موجب شده حتی با بالاتر رفتن قیمت دلار، قیمت برنج افزایش نیابد. با قوانین جدید از صفر تا ۱۰۰ کالاهای اساسی در سامانه جامع تجارت رصد می شود. در سال جاری هم همانطور که اشاره کردم با توجه به محدودیت ها، واردات بسیار سخت بوده و عملاً دست واردکنندگان در این خصوص بسته شده است.

با این وضعیت، شرایط بازار برنج چگونه است و به نظر شما چه راه حلی وجود دارد؟

موانع و مشکلات در این بازار فراوان بوده و متأسفانه هرروز بیشتر می شود. به عنوان مثال هنوز ارز کالاهایی که قبل از ممنوعیت، وارد کشور شده (تیرماه) به واردکنندگان پرداخت نشده است؛ آن هم برعکس مابقی کالاهای وارداتی با ارز دولتی که نهایتاً یک ماهه تصفیه می شود. در اینجا اعتبار تاجر وارد کننده با چندین سال سابقه خراب می شود؛ چرا که مجبور است یا تا زمان دریافت ارز از دولت فروشنده را معطل نگه دارد که با یک بار انجام چنین کاری دیگر فروشنده به واردکننده ایرانی برنج نمی فروشد. اگر هم از جیب خودش این هزینه را بپردازد با توجه به ما به التفاوت قیمت ارز مرجع و بازار آزاد عملاً علاوه بر آنکه سودی در این زمینه کسب نمی کند متحمل ضرر نیز خواهد شد. بر این اساس باید برای این مشکلات یک فکر اساسی شود.

با توجه به محدودیت هایی که وجود دارد و البته صحبت هایی که در ماه های اخیر شده آیا به طور کلی واردات برنج در کشور ما ضرورت دارد؟

طبق برآوردهای کارشناسان، ما سالیانه در کشور بیش از سه میلیون تن مصرف برنج داریم و در حدود ۲ میلیون تن هم برنج داخلی تولید می کنیم. بنابراین برای حفظ تعادل در بازار و تامین نیاز مردم نیاز به واردات داریم. از طرفی ذائقه برخی برخی مناطق کشور به صورتی است که برنج ایرانی را نمی پسندند. به عنوان مثال ذائقه مردم جنوب به برنج هندی تمایل دارد و ذائقه خراسانی ها برنج پاکستانی را می پسندد.

بنابراین برای تنظیم بازار و البته پوشش تمام سلاقی، هر ساله می بایست حدود ۴۰٪ تولید داخل، اقدام به واردات برنج نماییم. سال گذشته هم واردات زیاد بود و هم تولید. بنابراین تعادل در این بازار برقرار بود. امسال اما تولید بیش از گذشته شد. به هر صورت هیچ تردیدی وجود ندارد که با وجود افزایش تولید همچنان نیاز به واردات داریم.

به نظر شما توقف واردات چه تاثیری در بازار دارد؟

قطعاً این امر در قیمت برنج؛ خصوصاً برنج خارجی تاثیر خواهد داشت. از طرفی با توجه به کمبود برنج وارداتی، دلالت برنج داخلی از این وضعیت سو استفاده کرده و قیمت برنج ایرانی را بالا می برند و توقف واردات تنها به سود دلالتان است. ضمن اینکه برنج خارجی هم چون کم شده، با توجه به سیستم عرضه و تقاضا افزایش قیمت را تجربه خواهد کرد. با توجه به رویه موجود هر بنگاه برای واردات

حداقل ۱۰ نفر پرسنل اداری نیاز دارد و همین چند ماه بسته شدن واردات سبب بیماری و حتی تعطیلی این مراکز و شرکت ها می شود. بنابراین اگر دولت از تاجران حمایت نکند و سال آینده بر خلاف امسال تولید کم باشد، به گونه ای که نیاز به واردات بیشتر داشته باشیم عملاً واردکنندگان زیادی در این زمینه نخواهیم داشت و این یعنی یک معضل جدی.

بر اساس صحبت هایی که در این روزها مطرح می شود آیا امکان خودکفایی و قطع واردات برنج در کشور وجود دارد؟

ما باید واقع بین باشیم. به هیچ عنوان این امر امکان پذیر نیست. همانطور که گفتم حدود ۴۰٪ از واردات برنج نیاز کشور است و به دلایلی مانند عدم خروج ارز و یا خود کفایی نمی توانیم این مهم را نادیده بگیریم. واردات برنج یک نیاز در کشور است و حتی با افزایش تولید هم نمی توان آن را بطور کامل متوقف کرد. همچنین جدا از بحث ذائقه که پیشتر اشاره شد، برنج خارجی قوت غالب دهک های پایین جامعه است و بسیاری از مردم قدرت خرید برنج ایرانی را ندارند.

در پایان در مورد مشکلات روند ثبت سفارش، سهمیه بندی واردات و معیار تخصیص سهمیه بفرمایید.

یکی از بزرگترین مشکلات فعلی در روند ثبت سفارش، سابقه فعالیت است. بسیاری از شرکت ها که در ۲ الی ۳ سال اخیر شروع به فعالیت کردند در این زمینه به مشکل برخوردند؛ چرا که با توجه به مقررات جدید برای ثبت سفارش، شرکت می بایست حداقل ۵ سال سابقه داشته باشد و البته سهمیه اختصاص یافته برای واردات هم با بیشتر شدن سابقه شرکت از ۵ سال بصورت تصاعدی بالا می رود. در حال حاضر چون میزان برنج های انبار شده در کشور زیاد است دولت تصمیم گرفته روند ثبت سفارش در زمینه برنج را سخت کند و با این شرایط هم بسیاری از شرکت ها نتوانستند اقدام به واردات نمایند. این مشکلات در آینده قطعاً بحران ساز خواهد شد چون با تصمیمات یک شبه و ناگهانی بازار تعادل خود را از دست خواهد داد.

در واقع دولت در حال حاضر در بازار به صورت سرپرستی عمل می کند نه مدیریتی. ضمن اینکه فرمول های عجیب و غریب برای ثبت سفارش حتی بازرگانان را هم دچار سردرگمی کرده است. معیارهایی هم که جهاد تعیین می کند در نوع خود جالب است؛ مثلاً سقف اعتباری شرکت برای واردات منوط به تعداد سال های سابقه فعالیت است.

با ادامه روند فعلی مطمئن باشید واردکننده دلسرد خواهد شد و ترجیح می دهد سرمایه خود را در بازار های کم ریسک تر مانند ساختمان سازی وارد کند. اثرات این تصمیم هم در سال های آتی نشان داده خواهد شد. کافی است سال آینده تولید کم شود تا جریان دقیق برعکس شود. آن وقت دولت می ماند و واردکنندگانی که دیگر وجود ندارند و قیمت های نجومی.

گفت و گو با محمد درویش ، فعال محیط زیست :

خردمندی آن است که اقلام کشاورزی مورد نیاز کشور را وارد کنیم

تا سال ۱۴۱۱ باید ۳۰ میلیارد متر مکعب در مصرف آب بخش کشاورزی صرفه جویی شود

ملیحه رفعت طلب / رئیس کمیته محیط زیست یونسکو و فعال محیط زیست در گفت و گویی اختصاصی با "برنج نامه" به تشریح فاجعه محیط زیستی کشور، شرایط خطرناک فرونشست زمین، وضعیت آب های زیرزمینی، وضعیت آب و خاک و تناسب نیاز کشور خصوصاً در حوزه کشاورزی پرداخت. درویش در این گفت و گو از نگرانی های خودش برای آینده کشور سخن گفت و با اشاره به آسیب های کشاورزی بی رویه و غیر کارشناسی در برخی مناطق کشور خسارت های ناشی از کم آبی، از بین رفتن خاک و فرونشست زمین را با هزینه واردات محصولات کشاورزی اساسی مقایسه کرد و همچنین با مقایسه شرایط ایران با برخی کشورهای پیشرفته از جمله ژاپن گفت: ژاپن بیش از ۷۰ درصد مواد غذایی خود را از خارج وارد می کند ولی نگرانی در مورد امنیت غذایی ندارد.

چراکه عمق آبخوان ها در اصفهان نسبت به فارس، کرمان و خراسان رضوی کمتر است. پیش بینی می شود تا سال ۱۴۰۹ کاملاً آبخوان های این استان تخلیه شود و آن وقت دیگر نمی شود کاری انجام داد.

فکر می کنید این بحران ها چه تأثیراتی در کیفیت زندگی مردم دارد؟

بدون تردید مشکلات زیست محیطی کیفیت و سلامتی جامعه را تهدید می کند. مثلاً شما ببینید در بحث آلودگی هوا بحث بسیار مهم و اساسی است و سالانه بیش از ۵۰ هزار نفر از هم وطنانمان بر اثر آلودگی هوا کشته می شوند و این رقم در تهران به ۹ هزار نفر در سال افزایش پیدا کرده است، همچنین ۸ درصد مرده زایی جنین در کشور به دلیل آلودگی هوا اتفاق می افتد. بدین معنا که جنین ها قبل از اینکه به دنیا بیایند جانشان را از دست می دهند. سالانه ۱۱.۲ میلیارد دلار برای درمان اثرات ناشی از آلودگی هوا، کشور خسارت می بیند.

آقای درویش شما از فعالان دغدغه مند حوزه محیط زیست به شمار می روید ، جدی ترین مشکلات و تهدیدهای موجود در کشور در این حوزه را چه می دانید؟

در حال حاضر پدیده آب، پدیده هوا، پدیده فرونشست زمین، پدیده افزایش چشمه های تولید گرد و خاک، پدیده نابودی تنوع زیستی، پدیده افت کیفیت منابع آب زیرزمینی از جمله بحران های موجود هستند که در همه مسائل محیط زیستی با آن مواجه هستیم. خطرناک ترین وضعیت در حال حاضر پدیده فرونشست زمین است. این بحران به دلیل ناترازی سفره های آب زیرزمینی است و سبب شده ایرانی ها در طول چهار دهه اخیر ۱۵۰ میلیارد متر مکعب بیشتر از آن چیزی که وارد سفره ها شده برداشت کنند و این باعث شده تا ۵۰ هزار کیلومتر مربع از خاک ایران دچار پدیده فرونشست بیش از دو سانتی متر در سال شود. طبق آخرین آمار بدترین اوضاع فرونشست را در اصفهان داریم؛

شرایط کم آبی و تاثیر آن در تولید محصولات کشاورزی همچنین تهدیدهای کاشت بی رویه برخی از محصولات در بعضی مناطق کشور را چگونه ارزیابی می کنید؟

ببینید، خردمندی آن است که برخی اقلام کشاورزی مورد نیاز که برای تولید، آب زیادی مصرف می کند را وارد کنیم و در ازای آن سراغ معرفی کسب و کارهایی که برای کشور مزیت محسوب می شود برویم. اینکه از محل صادرات هندوانه، یونجه، چغندر قند تولید پول کنیم مثل این می ماند که به مریضی که دارد جان خود را از دست می دهد بگوییم خون خود را اهدا کن چراکه کار پسندیده ای است. کشوری که با بیشترین نرخ فرونشست زمین روبرو است و میزان گرد و خاک در این کشور در حال افزایش است و مردم درگیر افزایش سرطان خون هستند نباید از محل صادرات محصولات کشاورزی (صادرات آب مجازی) تولید ثروت کند بلکه باید به سمتی برود تا منابع آب شیرین خود را حفظ کند. سوال این است که آب از دست رفته را چطور باید جبران کنیم؟

خوشبختانه اخیرا در سند امنیت غذایی کشور این دغدغهها برای نخستین بار لحاظ شده و رئیس جمهور در اردیبهشت ماه امسال این مهم را در حضور رئیس قوه قضائیه و رئیس مجلس به دستگاههای اجرایی ابلاغ کرد و تاکید شده تا سال ۱۴۱۱ ایران باید ۳۰ میلیارد متر مکعب در مصرف آب در بخش کشاورزی صرفه جویی کند و ۴۵ میلیارد متر مکعب از ناترازی خود در آبخوانها بکاهد.

در این شرایط مسئله خودکفایی در محصولات کشاورزی پرمصرف و کالاهای اساسی چگونه مطرح می شود؟

ببینید در این موضوعات نباید مسائل به شکل غیر کارشناسی مطرح شود. ما به اندازه نیازهای خودمان می توانیم در محصولات استراتژیک در حد ۳۰ میلیارد متر مکعب در بخش کشاورزی حرفی برای گفتن داشته باشیم. در تولید ذرت، برنج، گندم و جو در حد نیازهای داخلی زمانی می توانیم خودکفا باشیم که تکنولوژی را بالا ببریم. در این مسیر مطالبه کنشگران و فعالین رسانه ای باید اجرای دقیق سند امنیت غذایی باشد. تاکید هم می کنم لازم نیست به خودکفایی برسیم در ازای آن باید تولید پول پایدار داشته باشیم وقتی پول پایدار داشته باشیم می توانیم محصولات مورد نیاز را خریداری و وارد کنیم برای مثال ژاپن بیش از ۷۰ درصد مواد غذایی خود را از خارج وارد می کند ولی نگرانی در مورد امنیت غذایی ندارد چراکه ۷۰۰ میلیارد دلار صادرات در برابر ۳۵۰ میلیارد دلار واردات دارد. ما هم باید به این سمت برویم و اگر سند امنیت غذایی کشور اجرا بشود حتما می توانیم به این سمت حرکت کنیم.

اما در پاسخ به این موضوع مسئله خروج ارز از کشور مطرح می شود و مدافعان خودکفایی بر این باور هستند که باید تلاش کنیم نیاز کشور را در داخل تامین کنیم.

ببینید ما در شرایط موجود به دلیل عوامل زیست محیطی که یکی از آنها استفاده از منابع آبی برای کشاورزی است سالیانه دو میلیارد تن خاک از دست می دهیم که حتی این آمار هم به نظر من حقیقت ندارد و به مراتب بیش از این است. ما فقط یک درصد خشکی های جهان را در اختیار داریم. اگر به شکل دقیق ارزیابی کنیم چیزی حدود ۵۶ میلیارد دلار در سال از همین بخش خسارت به کشور ما وارد می شود.

دوستان طرفدار خودکفایی محصولات کشاورزی در کشور می گویند اگر قرار باشد ما بخواهیم محصولات مورد نیاز خودمان را از خارج وارد کنیم باید سالانه ۱۸ میلیارد دلار هزینه کنیم. چرا مقایسه نمی کنید که در حوزه فرسایش خاک سالانه ۵۶ میلیارد دلار خسارت می دهیم. این اعداد چگونه قابل قیاس است؟ این آسیبی که به کشور ما وارد می شود قابل جبران است؟ دوباره می توانیم خاک به دست بیاوریم در حالی که ۸۰۰ سال زمان می برد؟ از سوی دیگر برویم در موضوع فرونشست زمین ببینیم چه هزینه هایی به کشور تحمیل می شود و چه خطراتی در این بخش داریم؟

خشکسالی و تهدید منابع آبی چه جایگاهی در این نگرانی ها دارد؟

یکی از بحران های جدی ما مسئله ورود فاضلاب ها و شیرابه ها به سفره های آب زیرزمینی و منابع آب سطحی است. طبق گزارشی که ستاد مقابله با بحران خشکسالی منتشر کرده؛ افت کیفی آب های زیرزمینی به دلیل ورود پساب و شیرابه ها افزایش پیدا کرده و در برخی موارد هدایت الکتریکی آن از ۴ هزار هم عبور کرده است. بنابراین در معرض افت کمی و کیفی منابع آب شیرین هستیم. معضل بعدی خطر انقراض گونه های کمیاب است که متأسفانه وضعیت نگران کننده ای دارند.

و در نهایت فکر می کنید راه حل اساسی چیست؟

واقعیت این است اگر بخواهیم این بحران ها را حل کنیم مهمترین وظیفه دولت این است که باید به سمت تعریفی برود که اقتصاد آب محور نباشد یعنی نباید به سمتی برود که از محل فروش آب تولید کار و پول کند. کشور ما به شدت با کمبود آب روبرو است پس باید به سمت بالفعل کردن مزیت های بالقوه خودمان در حوزه هایی که برای تولید پول نیاز به مصرف آب و آلودگی هوا ندارد حرکت کنیم، یعنی رفتن به سمت گردشگری تاریخی، فرهنگی، طبیعی و رفتن به سمت کسب و کار، رفتن به سمت سیستم انرژی خورشیدی انرژی بادی، در واقع اینها می تواند مشکلات ما را کم کند. باید تلاش کنیم تا آنجایی که امکان دارد وابستگی خود را برای تولید انرژی به حوزه های برق آبی کاهش دهیم. به جای اینکه سدهای بیشتری را بسازیم باید سراغ بازچرخانی آب برویم. بهبود سیستم های فاضلاب و تصفیه خانه ها تا ۸ برابر می تواند بازچرخانی آب کند و حدود ۳۲ میلیارد در بخش کشاورزی، صنعت و شرب و با هدر رفت آب روبرو هستیم، اینها بیش از نیمی از ظرفیت سدها است که اگر بتوانیم بازچرخانی کنیم گامی بلند برای بهبود وضعیت محیط زیستی کشور برداشته ایم.

بحران جهانی در بازار برنج

می خواهد رای دهندگان داخلی را از دسترسی به این ماده غذایی مطمئن کند و این اصلی ترین عامل التهاب در بازار برنج محسوب می شود اما برخی عوامل طبیعی از جمله پدیده آب و هوایی ال نینو در کنار سیاست های انتخاباتی هند و مشکلات دریای سرخ هم در گرانی و کاهش برداشت این محصول دخیل بوده اند.

شرایط ویژه حاکم بر دریای سرخ در ماه های گذشته موجب کاهش تردد کشتی های باری در این منطقه شده و بیش از هر نقطه از جهان مبادله کالا با کشورهای آفریقایی و برخی کشورهای جنوب اروپا را مورد تهدید قرار داده است. این مسئله نیز در افزایش قیمت برنج آسیایی تاثیرگذار بوده و همچنان ممکن است موجب افزایش بیشتر قیمت در بازارهای جهانی شود.

افزایش سرسام آور قیمت برنج هندی

برنج شکسته ۵ درصدی هندی با قیمت بی سابقه ۵۳۳ تا ۵۴۲ دلار در هر تن در هفته های گذشته، از ۵۲۵ دلار آمریکا به ۵۳۵ دلار آمریکا افزایش یافت.

ممنوعیت صادرات برنج هند در سال جاری میلادی که پیش تر منابع هندی اعلام کرده بودند، پیش بینی افزایش قیمت برنج هندی را در بازار گوش زد کرده بود و رشدی که در حال حاضر در بازار تقاضا دیده می شود که البته قابل پیش بینی بود.

اواخر سال گذشته میلادی بلومبرگ خبر از افزایش قیمت برنج هندی در بازار بر مبنای سیاست ممنوعیت صادرات برنج هند خبر داده بود. داده های موجود هم نشان می دهد که نرخ برنج صادر شده از قطب اصلی هند به دلیل عرضه محدود و تقاضای ثابت خریداران آسیایی و آفریقایی به بالاترین حد خود رسید، در حالی که قیمت ها در ویتنام و تایلند کاهش یافت.

برنج شکسته ۵ درصدی هندی با قیمت بی سابقه ۵۳۳ تا

بازار جهانی برنج تحت تاثیر رویدادهای سیاسی، منازعات بین المللی و معادلات جهان روزهای پرتلاطمی را سپری می کند و شرایط نامساعد و در عین حال نامشخص هندوستان در تامین برنج مورد نیاز بازار جهانی از جمله عوامل اصلی این وضعیت نامشخص به شمار می رود.

هندوستان از اواخر سال میلادی گذشته با برخی سیاست های دولت محدودیت های بی سابقه ای در صادرات برنج ایجاد کرد که موجب افزایش قیمت این کالای اساسی و ایجاد بحران در کشورهای هدف به منظور تامین برنج مورد نیاز گردید.

در استانه انتخابات سال جاری دولت هند با منع صادرات برنج می خواهد رای دهندگان داخلی را از دسترسی به این ماده غذایی مطمئن کند و این البته رویکرد بی سابقه و عجیبی نیست.

برای کشوری با حدود ۱.۴ میلیارد نفر جمعیت، فقر گسترده و عدم دسترسی به غذای سالم و مورد نیاز در بسیاری از مناطق، برنج یک کالای حیاتی و تاثیرگذار در سیاست به شمار می رود. کالایی که از سویی صادرات آن زندگی و معیشت میلیون ها کشاورز هندی را تامین می کند که از صادرات حمایت می کنند و از سوی دیگر موجب نارضایتی مصرف کنندگانی می شود که صادرات را عامل کاهش میزان برنج موجود در بازار و در عین حال افزایش قیمت آن می دانند. در این شرایط بحران سیاسی هند برنج به عنوان یکی از مهم ترین مواد غذایی جهان در بحران قرار گرفته است و البته این شرایط بیش از هر نقطه جهان برای برخی کشورهای مصرف کننده خصوصا در قاره آفریقا نگران کننده است.

به گزارش ساوت چاینا مونینگ پست، قیمت برنج در ماه های اخیر به بالاترین میزان خود رسیده و تنها بین ژانویه ۲۰۲۳ تا ژانویه سال جاری حدود ۴۰ درصد افزایش یافته است.

هند در استانه انتخابات سال جاری با منع صادرات برنج

برنج وارداتی را افزایش دهد، پدیده ای که باز هم اقشار کم درآمد و دهک های پایین جامعه را دچار بحران می کند خصوصا در بین اقشاری که به دنبال تامین برنج مورد نیاز خود با کمترین قیمت ممکن و در حد توان اقتصادی مورد نظر هستند.

۴. سیاست های دولتی: سیاست های دولتی مانند تعرفه ها، ممنوعیت ها یا تسهیلات وارداتی می توانند بر قیمت برنج خارجی تأثیرگذار باشند. همچنین تغییرات در سیاست های دولتی می توانند باعث تغییرات قیمت در بازار برنج شوند.

۵. شرایط جهانی: عواملی مانند تغییرات قیمت انرژی، تغییرات در بازار جهانی، جنگ ها یا تنش های سیاسی در مناطق تولید برنج می توانند بر قیمت برنج خارجی تأثیرگذار باشند.

این فاکتورها ممکن است به صورت همزمان و تعاملی تأثیر گذاشته و قیمت برنج خارجی را تحت تأثیر قرار دهند. همچنین، شرایط محلی هر کشور و قوانین و مقررات داخلی نیز می توانند بر قیمت برنج خارجی تأثیرگذار باشند و در شرایط موجود بررسی ها نشان می دهد که چه در بازار هدف ایران و چه در کشورهای صادرکننده یا برخی دیگر از واردکنندگان برنج بسیاری از این شاخص ها مشاهده شده و افزایش قیمت یا بالا رفتن التهاب و بی ثباتی در بازار را به همراه داشته است.

۵۴۲ دلار در هر تن در ، از ۵۲۵ دلار آمریکا به ۵۳۵ دلار آمریکا افزایش یافته است.

در همین حال گفته می شود انتظار می رود تولید برنج هند در سال مالی جاری برای اولین بار در هشت سال گذشته کاهش یابد و چشم انداز دهلی نو برای محدود کردن صادرات غلات برای کنترل قیمت مواد غذایی افزایش یابد. برنج شکسته ۵ درصدی ویتنام با قیمت ۶۳۰ دلار در هر تن عرضه شده که نسبت به هفته گذشته ۶۵۳ دلار در هر تن کاهش یافته است.

گفته می شود ذخایر داخلی در حال انباشته شدن است و برداشت آغاز شده که انتظار می رود در ماه مارس به اوج خود برسد. قیمت برنج شکسته ۵ درصدی تایلند بین ۶۶۳ تا ۶۶۵ دلار آمریکا در هر تن ذکر شد که اندکی از ۶۶۵ دلار آمریکا کاهش یافته است.

عوامل موثر بر قیمت برنج خارجی

قیمت برنج خارجی مطابق روال همیشگی تحت تأثیر عوامل متعددی قرار می گیرد اما تأثیرات ناشی از این افزایش قیمت در کشورهای هدف که به واردات برنج نیاز دارند مشهود است و در برخی کشورهای آسیب پذیر و فقیر آفریقایی منجر به بحران های گسترده در تامین مواد غذایی مورد نیاز می شود.

برخی از عوامل موثر بر قیمت برنج خارجی عبارتند از:

۱. تناسب عرضه و تقاضا: تقاضای بالا و عرضه محدود می تواند باعث افزایش قیمت برنج خارجی شود، روندی که در هر بازاری قابل انتظار و کاملا طبیعی است. عواملی مانند تغییرات جمعیتی، تغییر سبک زندگی و رشد اقتصادی کشورها می توانند تقاضا را تحت تأثیر قرار دهند اما با توجه به شرایط فعلی بازارهای جهانی در حوزه کالاهای اساسی و خصوصا مواد غذایی عرضه بازار خصوصا در حوزه برنج متناسب با میزان تقاضا نبوده و به همین دلیل افزایش قیمت جهانی را به همراه داشته است.

۲. شرایط آب و هوایی و تغییرات آب و هوا: شرایط آب و هوایی می تواند تولید برنج را تحت تأثیر قرار داده و در نتیجه بر قیمت آن تأثیرگذار باشند. خشکسالی، سیلاب، بحران آب و تغییرات آب و هوایی ناگهانی می توانند عرضه را تحت تأثیر قرار داده و منجر به افزایش قیمت گردند که این پدیده ها نیز در سال های اخیر تشدید شده و موجب کاهش تولید برنج در بسیاری از کشورهای جهان و افزایش نیاز به تامین این ماده غذایی اساسی شده است.

۳. تغییرات نرخ ارز: تغییرات در نرخ ارز می تواند بر قیمت برنج خارجی در بازارهای داخلی کشورها تأثیرگذار باشد. کاهش ارزش ارز محلی نسبت به ارز خارجی می تواند قیمت

امیر ابراهیم رنگی فعال با سابقه بازار برنج:

قوانین فعلی سبب ایجاد رانت شده

محدودیت واردات ضربه بزرگی به اقتصاد کشور وارد می کند

امیر ابراهیم رنگی یکی از فعالان با سابقه در حوزه حبوبات و مواد غذایی است و در عرصه واردات برنج خارجی هم فعالیت‌های زیادی دارد. در این مصاحبه پای صحبت‌های موثری دارد.

رنگی معتقد است سیاست گذاری فعلی در بازار برنج نیازمند تغییرات فراوانی است و با ادامه این روند وضعیت مناسبی در انتظار فعالین در این حوزه و البته مصرف‌کنندگان نخواهد بود. گفت و گوی برنج نامه با این فعال حوزه بازار برنج پیش روی شماست.

دنیا انتخابات برگزار شد و دولت این کشور نیز در یک اقدام پوپولیستی و با توجه به اینکه غالب جمعیت هندوستان از مردم فقیر و تهی دست تشکیل شده با اتخاذ سیاست های مختلف از جمله تخصیص یارانه به برنج تلاش کرد که قیمت این کالا را ثابت نگه دارد و به همین خاطر تعادل بازار بر هم خورد. با توجه به همین اتفاق حجم خریداران برنج هایی مانند باسماتی بسیار زیاد شد و از بین رفتن تعادل و تغییرات قیمتی موجب تاثیر در تمام بازارهای دنیا از جمله ایران شد.

به نظر شما با توجه به منتشر شدن آمارهایی مبنی بر رشد تولید برنج داخلی، امکان خودکفایی و قطع واردات وجود دارد؟

متأسفانه در ایران آمارهای دولتی چندان قابل استناد نیستند و به همین

ابتدا از نحوه ورود خودتان به بازار برنج و مواد غذایی بگویید.

پدر بنده از فعالین قدیمی تجارت مواد غذایی و اتاق بازرگانی بود و بنده نیز راه ایشان را دنبال نموده و در این رشته شغلی مشغول به فعالیت شدم. من از سال های گذشته به تجارت در حوزه حبوبات پرداخته و از سال ۱۴۰۰ و حدود ۳ سال پیش مبادرت به واردات برنج کردم و در حال حاضر هم با دو برند شیجان و ماه پیشونی در بازار ایران حضور دارم

وضعیت بازار را در سالی که گذشت چطور ارزیابی می‌کنید؟

سال گذشته یک سال استثنایی در سطح جهانی برای بازار برنج بود؛ چرا که در کشور هند به‌عنوان یکی از اصلی ترین تامین کنندگان برنج

خاطر به نظر بنده امکان ندارد در سال جاری سطح تولید نسبت به سال قبل با افزایش روبرو شده باشد.

حتی با وجود آنکه آمارهای وزارت جهاد کشاورزی این را بگوید من فکر می‌کنم کشت برنج در استان های شمالی کمتر شده چرا که هم خیلی از کشاورزان زمین های خود را تغییر کاربری دادند و هم میزان بارش نسبت به قبل کاهش داشته و این عوامل کاشت برنج را با محدودیت روبرو کرده است. اگر می‌بینیم حجم برنج در بازار افزایش یافته از اضافات واردات در سال های گذشته بوده و سال گذشته میزان زیادی از اختلاط برنج ایرانی و پاکستانی را در بازار شاهد بودیم. به عنوان مثال یک شرکت شاخص و شناخته شده که رتبه اول برنج در بازار ایران محسوب می شود نتوانست ۲۰ هزار تن برنج یکدست ایرانی در بازار خرید کند. این عدد در مقیاس کوچک تر نیز پابرجاست و من به عنوان تاجر شخصی نمی‌توانم ۵۰۰ تن برنج ایرانی یکدست تهیه کنم. در واقع خود کفایی محصولات کشاورزی باران فراوان می‌خواهند با این کم آبی و البته جمعیت فراوان در کشور ما امکان خودکفایی در حوزه محصولات و مواد غذایی وجود ندارد.

با این تفاسیر آیا از نظر شما واردات برنج برای کشور ضروری است؟

قطعا همینطور است. کمک اصلی من به عنوان واردکننده به کشور ذخیره آب است. ما سیاست های غلطی در حوزه کشاورزی داریم و به همین خاطر تا زمانی که مشکل آب داریم تمام محصولات کشاورزی باید وارد شوند و برنج هم از این قاعده مستثنی نیست. مثلاً اگر دولت به جای گندم و جو بر روی کاشت حبوبات سرمایه‌گذاری می‌کرد نتیجه بهتری در کشاورزی داشتیم. در حال حاضر همانطور که گفتم حتی کشاورزان استان های شمالی هم در بعضی مناطق کشت برنج را در این خشکسالی به صرفه نمی‌دانند و ترجیح می‌دهند زمین های خود را تغییر کاربری داده و یا آن را به کل بفروشند.

از نظر شما موانع و مشکلات اصلی حوزه واردات چیست؟

بزرگترین مشکل ما عدم شفافیت است. چرا که در عرصه تجارت ما یک برنامه ریزی مدون ولو چند ماهه نداریم. در تمام کشورهای دنیا برای صادرات و واردات سهمیه تعریف می‌شود و بر همین اساس تاجر می‌تواند برنامه ریزی و کار کند. متأسفانه برخی از مسئولین جهاد به واسطه عدم تجربه تصمیماتی اتخاذ نموده‌اند که در بلند مدت مشکل ساز خواهد شد. مسئولین امیدوار هستند هم رانت را در حوزه واردات از بین ببرند و هم چراغ واردات را روشن نگه دارند ولی سیاست فعلی پایان خوبی ندارد و پرونده های جدیدی از نوع پرونده های جنجالی که نامشان رادر بخش های دیگر شنیده اید در راه خواهد بود.

توقف واردات چه تاثیری در بازار برنج خواهد داشت؟

تا چند هفته ای دیگر تاثیر این کار را در بازار خواهیم دید. بطور کلی در تمام شاخه هایی که بحث صادرات و واردات مطرح است اگر واردات قطع شود با افزایش قیمت روبرو خواهیم شد و این مسئله طبیعی است.

اگر افق برنامه‌ریزی ما به صورت بلند مدت تعریف نشود (حداقل یک ساله) سال آینده سال فاجعه باری برای بازار مواد غذایی خواهد بود؛ چرا که با سیاست‌های فعلی، بنکدار اجناس موجود را انبار می‌کند و بدین ترتیب با کمبود کالا مواجه می‌شویم. در واقع ممکن است سال آتی نخستین سالی باشد که به نبود کالا در بازار برسیم و کالا قبل از رسیدن به دست مصرف کننده از چرخه عرضه حذف شود (به منظور انبار کردن). فراموش نکنید بازار برنج شب عید است و سپس ماه های رمضان و محرم را نیز در پیش داریم. اگر مصرف برنج در ماه های عادی ۱۰ واحد باشد در ماه های رمضان و محرم به ۲۰ واحد می‌رسد. در حال حاضر و با توجه به ماه محرم دولت می‌بایست برای تامین بازار ثبت سفارش را آزاد می‌کرد اما هنوز چنین کاری صورت نپذیرفته است و این یک زنگ خطر برای بازار خواهد بود.

درباره مشکلات روند ثبت سفارش واردات برنج که این روزها موجب ایجاد دشواری برای فعالین این عرصه شده توضیح دهید.

همانطور که عرض کردم شفاف نبودن سیاست های کاری مهم ترین مشکل در این زمینه است. هر چند از دی ماه روند ثبت سفارشات بهتر شده و جهاد در مسیر شفاف سازی قوانین گام برداشته است و با ادامه این روند مشکلات کم می‌شود. اما فراموش نکنیم قوانین عجیب و غریبی مانند تعیین محدودیت سابقه برای واردات به شدت رانت‌خواری را در این حوزه افزایش می‌دهد. اگر این پارامتر حذف شود بازار رقابتی تر شده و چه بسا سبب کاهش قیمت ها و به نفع مصرف کنندگان شود.

نظرتان در مورد سهمیه بندی واردات و معیار های تخصیص سهمیه چیست؟

اگر مانند کشور هند برای صادرات و واردات ظرفیت تعریف شود و در این راه محدودیت شامل حال تاجر نشود بازار آرامش پیدا می‌کند. این محدودیت سابقه ۵ ساله فعالیت برای کسب مجوز واردات باعث رانت شده است؛ اتفاقی که در نهاده های دامی هم وجود دارد. در حال حاضر یک مجموعه شناخته شده لااقل ۵۰٪ بازار را با این روش در دست گرفته است. از طرفی برخی سازمانهای دولتی مانند فروشگاههای زنجیره ای دولتی نیز از این امر معاف هستند.

این چه رقابتی است که برخی رقبا از قوانین آن مستثنا هستند و برخی دیگر دقیقاً از این قوانین منتفع می‌شوند؟ با توجه به آنکه احتمال دارد سال آینده ارز دولتی نیز حذف شود اوضاع بازار بدتر هم خواهد شد. هر چند حتی اگر ارز ترجیحی هم حذف شود بیشتر از این محدودیت‌ها به بازار ضربه نمی‌زند. محدود کردن واردات و گذاشتن سقف بیشترین ضربه را به اقتصاد وارد می‌کند و اگر این محدودیت ها برداشته شود فضای رقابت بیشتر شده و شرکت‌های بزرگ و کوچک برای فروش محصولات خود مجبور به کاهش قیمت خواهند شد و این یعنی بالا رفتن قدرت خرید و انتخاب مردم.

مصرف برنج در وعده‌های سحر و افطار ماه مبارک

سفره‌های خاطره‌انگیز رمضانی

سحری ماه رمضان، مشابه وعده ناهار

باتوجه به ساعات طولانی ناشتا بودن، باید غذاهایی را مصرف کرد که به کندی هضم می شوند، مثل غذاهای حاوی فیبر زیاد. غذاهای دیر هضم معمولاً هشت ساعت در دستگاه گوارش می مانند در حالی که غذاهای سریع الهضم فقط ۳ تا ۴ ساعت در معده باقی می مانند و از این منظر انتخاب های بهتری برای ماه مبارک رمضان و خصوصاً وعده سحری به شمار می روند.

بر همین اساس توصیه می شود وعده سحری مثل وعده ناهار باشد و غذای اصلی در این وعده صرف شود: انواع چلوخورش ها (البته کم چرب و سرخ نشده)، پلوهای مخلوط با حبوبات و سبزیجات (عدس پلو، لوبیا پلو و سبزی پلو) به همراه مرغ، ماهی یا گوشت به همراه سبزی خوردن یا سالاد و ماست برای این وعده مناسب است. مصرف سالاد و یک واحد میوه مناسب به کنترل تشنگی تا اواسط روز کمک می کند.

همچنین توصیه می شود از نوشیدن چای بلافاصله بعد از اتمام سحری اجتناب کنید، زیرا باعث افزایش دفع ادرار و از دست رفتن نمک های معدنی مورد نیاز بدن در طول روز می شود. توصیه می شود از مصرف قند و شکر مخصوصاً در وعده سحر پرهیز کنید، زیرا باعث احساس گرسنگی زود هنگام می شود.

در سوی دیگر برنج وعده مناسب غذایی برای سحری است چرا که ضمن تامین بخش قابل توجهی از نیاز بدن به شما احساس سیری می دهد و می توانید خصوصاً در ساعات اولیه روز به راحتی به امور کاری خود مشغول باشید.

لازم به ذکر است که روزه داری بدون صرف سحری برای تمام گروه های سنی به ویژه نوجوانان و جوانان می تواند با عوارض زیادی همراه باشد. گرچه در طی ماه رمضان و بویژه روزهای اول ممکن است هیچ کدام از عوارض، شکایتی را در فرد ایجاد نکنند، اما قطعاً عوارض بلندمدتی خواهند داشت، بنابراین اهمیت ویژه ای به وعده سحری بدهید. حتی اگر سال ها بدون سحری روزه می گرفتید از امسال این عادت مضر را اصلاح کنید و ترجیحاً از وعده غذای برنجی در سحری استفاده کنید.

چرا در سحری برنج استفاده کنیم؟

وعده سحری، معادل ناهاری است که در روزهای عادی می خوردید؛ یعنی انواع غذاهای برنجی را می توانید در این وعده بگنجانید. مصرف برنج مخلوط شده با یک ماده غذایی فیبر غذا را افزایش می دهد و تحمل را زیاد می کند. وعده سحری بهتر است مصرف برنج به صورت کلم پلو، شوید پلو و یا عدس پلو باشد و برنج

روزهای پایانی سال ۱۴۰۲ مصادف شده با آغاز ماه مبارک رمضان و البته ایام سال نوی هجری شمسی ۱۴۰۳، تقارن زیبایی که پیوند بهار قرآن و بهار طبیعت را رقم خواهد زد.

اما در این ایام فیض توجه به رژیم غذایی مناسب از اهمیت ویژه ای برخوردار است و روزه داران باید از رژیم غذایی مفید و مناسب به منظور تامین نیازهای بدن در این روزهای مبارک استفاده کنند. روزه داری فواید بسیاری از جمله سم زدایی بدن، افزایش تجزیه چربی و کاهش قند خون دارد. با این وجود نداشتن رژیم غذایی مناسب در ماه مبارک رمضان می تواند باعث صدمات زیادی به بدن ما شود.

یکی از مواد غذایی محبوب در بین ایرانیان برنج است که با گنجاندن درست آن در رژیم غذایی می توانید بدون صدمه به سلامت خود از این ماه پرفیض استفاده نمایید. در ادامه با ما همراه باشید تا علاوه بر آشنایی با مزایای استفاده از برنج در ماه رمضان، توصیه های پزشکی در این زمینه را باهم مرور کنیم.

با استفاده درست از برنج در رژیم غذایی ماه مبارک رمضان، می توان از فواید آن همچون پایین آوردن سطح کلسترول بهره مند شد.

همانطور که می دانید، برنج سرشار از ویتامین B1 است که باعث ترمیم سیستم عصبی و رفع کم اشتها می گردد. از دیگر مزایای برنج می توان به موارد زیر اشاره کرد؛

افزایش سطح انرژی به دلیل داشتن کربوهیدرات، بالا بردن سطح انرژی به دلیل وجود کربوهیدرات، خواص آنتی اکسیدانی و پایین آوردن سطح کلسترول، کاهش احتمال سرطان روده بخاطر وجود فیبرهای نامحلول، جلوگیری از ترش کردن معده، داشتن خاصیت ضد التهابی برای پوست.

بنابراین استفاده از برنج در برنامه غذایی ماه رمضان می تواند فواید بسیاری برای بدن داشته باشد و مواد معدنی همچون کلسیم و آهن را به بدن شما برساند.

بر اساس توصیه کارشناسان تغذیه در ماه مبارک رمضان، رژیم غذایی نباید به نسبت قبل خیلی تغییر کند و در صورت امکان باید ساده باشد. وعده سحری، معادل ناهاری است که در روزهای عادی می خوردید؛ یعنی می توانید در این وعده مصرف برنج هم داشته باشید. رژیم غذایی همچنین باید طوری تنظیم شود که بر روی وزن تأثیر زیادی نداشته باشد. البته اگر فرد دچار اضافه وزن می باشد، ماه رمضان فرصت مناسبی است تا وزن او به حالت طبیعی برگردد و البته در این بین نباید استفاده از مواد مورد نیاز بدن را فراموش کند.

نوشیدن مایعات همراه با غذا و کشیدن سیگار خودداری شود.

شیربرنج را پای ثابت سفره افطار کنید

شیربرنج یا فرنی که از آرد برنج تهیه می شود یکی از شیرینی ها یا دسرهای قدیمی و سنتی سفره های افطار است که با همان طعم و بوی عطرانگیز خاطرات گذشته ها را زنده می کند. اما چرا مادر بزرگ ها از دهه های گذشته این خوراکی های خوش آب و رنگ و خوشمزه را در کنار سفره افطار قرار می دادند؟

خوردن چند قاشق شیر برنج به همراه شیر خرم و توت در وعده افطار می تواند به سرعت قند خون و تا حدود زیادی نیاز بدن به ریز مغذی ها بویژه کلسیم را تنظیم کند. شیر برنج غذایی سبک، سهل الهضم، رقیق و مغذی است و از همه مهم تر که می توان آن را بدون شکر و روغن تهیه کرد و مغذی ترین فرآورده لبنی برای دیابتی ها، افراد چاق و مبتلایان به سیلیاک (کسانی که به پروتئین گندم حساسیت دارند) است.

مهم ترین ویژگی این پیش غذا آن است که کربوهیدرات های پیچیده برنج در روده هضم و جذب آهسته تری داشته و نسبت به کربوهیدرات های ساده موجود در انواع شیرینی های قنادی، زولبیا بامیه، شله زرد، حلوا و کاجی از افت شدید قند خون که موجب بروز، سردرد، سرگیجه، گرسنگی و عوارض عصبی می شود، جلوگیری می کند.

پس می توان از انواع کم شیرین این پیش غذا در وعده سحر هم استفاده کرد. نکته مهم دیگر آن که با افزودن برنج به شیر از نفخ و مشکلات ناشی از هضم شیر کاسته می شود و همچنین در اثر تلفیق پروتئین حیوانی شیر با پروتئین گیاهی برنج ارزش پروتئینی این غذا به طور چشمگیری افزایش می یابد. استفاده از دارچین برای تقویت دستگاه گوارش و هل برای جلوگیری از سوزش و ترش کردن معده به همراه این پیش غذا توصیه می شود.

سفید نباشد. خوردن برنج مخلوط شده با یک ماده غذایی، فیبر غذا را افزایش می دهد و تحمل را زیاد می کند. هم چنین جذب آب و قند را کند می کند و بدن بیشتر می تواند کمی این دو را در طول روزه داری تحمل کند. برای وعده سحری مصرف غذاهای پروتئین و پرگوشت سرخ شده، غذاهای خشک (مثل کتلت)، فست فودها و انواع کوکوها به دلیل اینکه فرد را در طول روز تشنه می کنند، مناسب نیست اما برعکس، غذاهای مخلوط (مثل لوبیا پلو) و انواع خورشت ها با برنج بهترین گزینه برای این وعده محسوب می شوند و شاید بهتر است از سایر غذاها در وعده افطار استفاده کنید که پس از آن امکان نوشیدن آب و رفع تشنگی تا زمان سحر وجود دارد.

برنج قهوه ای سبوس دار

برنج قهوه ای سبوس دار (با پروتئین) این غذا را در این فهرست قرار داده ایم زیرا مصرف برنج قهوه ای سرخ شده با تخم مرغ تاثیر فوق العاده ای برای سیری دارد اما شاید برای همه این طور نباشد. در وعده سحر بایستی از خوردن کله پاچه و غذاهای پُر چرب، سوسیس و کالباس، سُس مایونز، نمک و ادویه جات به خصوص فلفل خودداری شود، زیرا این مواد اصطلاحاً ایجاد آتش می کنند و برای هضم و دفع نیاز به آب فراوان دارند و باعث تشنگی شدید می شوند در این وعده مقداری برنج یا ماکارونی بدون روغن، مقداری گوشت سفید، ماست کم چرب و سالاد بدون سُس و در کنار این مواد مقداری میوه و مایعات پیشنهاد می شود.

ترش کردن معده و بازگشت غذا به مری از مشکلات شایع گوارش در ماه رمضان است که با خودداری از پرخوری و مصرف غذاهای سبک می توان از ابتلا به این عارضه پیش گیری کرد. مصرف برنج و نان در وعده سحری از ترش کردن معده جلوگیری می کند. البته برای پیش گیری از ترش کردن معده توصیه می شود از پرخوری در وعده افطار پرهیز شده و از مصرف غذاهای چرب، چای و قهوه،

● انجمن واردکنندگان برنج ایران ●

برنج نامه

نشریه
انجمن
واردکنندگان
برنج ایران

زمستان ۱۴۰۲ شماره ۰۳